

Strateški razvojni program Općine Trpanj za razdoblje 2015. – 2020.

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	3
2. ANALIZA STANJA	4
2.1. Zakonodavni okvir i dosadašnja praksa	4
2.2. Opći podatci o općini.....	4
2.3. Kapaciteti sustava Općine.....	7
2.3.1. Ljudski resursi.....	7
2.3.2. Proračun Općine	7
2.3.2.1. Analiza proračunskih prihoda i investicijskog potencijala Općine	11
2.3.3. Imovina i vlasnički udjeli	13
2.3.4. Razvoj mjesne samouprave.....	13
2.3.4.1. Komunikacija s građanima.....	14
2.4. Demografska obilježja	14
2.4.1. Stanovništvo	14
2.4.1.1. Stanovanje.....	19
2.4.2 Tržište rada	20
2.4.2.1. Nezaposlenost	23
2.5. Gospodarstvo.....	23
2.5.1. Opći pokazatelji	23
2.5.2. Poslovno okruženje	24
2.5.3. Poslovna infrastruktura	25
2.5.4. Analiza pojedinih sektora.....	26
2.5.4.1. Turizam.....	26
2.5.4.2. Poljoprivreda	28
2.6. Prostorno planiranje i infrastruktura	33
2.6.1. Prostorno planiranje.....	33
2.6.2. Prometna infrastruktura	34
2.6.2.1. Cestovni promet	34
2.6.2.2. Brodski promet	35
2.6.3. Elektroopskrba	35
2.6.4. Vodoopskrba i odvodnja	35
2.6.5. Zaštita okoliša	36

2.6.5.1. Upravljanje i odlaganje otpada	36
2.6.5. Ostali aspekti zaštite okoliša	36
2.6.6. Energetski sustavi	36
2.6.7. ICT.....	37
2.6.8. Društvena infrastruktura	37
2.6.8.1. Odgoj i školstvo.....	37
2.6.8.2. Zdravstvo i socijalna skrb.....	38
2.6.8.3. Kultura.....	39
2.6.8.4. Sport i rekreacija	42
3. SWOT ANALIZA.....	43
3.1. SWOT - Kapaciteti sustava Općine	43
3.2. SWOT - Resursi i infrastruktura	44
3.3. SWOT - Društvene djelatnosti.....	43
3.4. SWOT - Gospodarstvo	44
4. STRATEŠKI RAZVOJNI PROGRAM.....	46
4.1. Vizija i misija	46
4.2. Strateški ciljevi razvoja	47
4.2.1. Prioriteti i mjere	49
4.3. Akcijski plan i popis projekata	53
POPIS TABLICA	67
POPIS SLIKA.....	68
POPIS GRAFIKONA.....	68

1. UVOD

Strateški razvojni program Općine Trpanj je temeljni dokument razvoja općine, formiran u svrhu planiranja, provedbe, kontrole i ocjenjivanja ukupnog razvitka u periodu od 2015. – 2020. godine.

Sadrži sažeti prikaz realno ostvarivih preferencija zajednice kao rezultat zajedničkog angažmana na rješavanju problema i potreba jedinice lokalne samouprave. Služi kao vodič i okvir lokalnoj samoupravi u procesu razvoja. Osim toga, potencijalnim investitorima daje uvid u strategiju zajednice u koju žele ulagati, dok je za donatore osnovni dokument na temelju kojega odlučuju o raspodjeli bespovratnih sredstava. Njegova svrha je: sveobuhvatni održivi razvoj zajednice, optimalno korištenje resursa, postizanje zadanih ciljeva razvoja te zadovoljstvo stanovnika zajednice.

Kako bi se postigao željeni efekt, u izradu Strateškog razvojnog programa uključeni su predstavnici svih struktura zajednice formiranih u radne skupine. Na taj način se doprinijelo sveobuhvatnosti programa razvoja. Članovi radnih skupina su raspravom o trenutnom stanju, problemima i prioritetima zajednice, te uz konstruktivni sukob različitih mišljenja, formirali sliku realnoga stanja općine. Pravilno utvrđena slika stanja preduvjet je za određivanje prioriteta i ciljeva koji se postavljaju kao orijentir budućeg razvoja.

Koncept Strateškog razvojnog programa Općine Trpanj podijeljen je u tri opća dijela: analiza stanja, SWOT analiza te posljednji, ključni dio definirani strateški razvojni program.

Analiza stanja je početna faza izrade dokumenta koji uključuje detaljnu analizu i presjek stanja po najvažnijim segmentima općine. Segmenti koji će se analizirati unutar ovog dijela su: opći podatci o Općini, demografija, gospodarstvo (s naglaskom na poljoprivredu, turizam i brodogradnju), prostorno planiranje i infrastruktura, uključujući i zaštitu okoliša te društvena infrastruktura (odgoj i obrazovanje, kultura, zdravstvo, sport i rekreacija). Cilj ovog dijela je detaljna analiza sadašnjeg stanja općine u namjeri da te informacije posluže kao oslonac za donošenje budućih odluka.

Analiza pojedinih segmenata nije sama sebi svrha, nego predstavlja polaznu točku za sljedeći korak u izradi Strateškog razvojnog programa, a to je SWOT analiza. Izradom SWOT analize identificirane su: vlastite snage Općine koje treba dalje jačati i razvijati, vlastite slabosti Općine koje treba umanjivati, vanjske prilike koje je potrebno koristiti i vanjske prijetnje koje je potrebno izbjegavati ili čije djelovanje je potrebno neutralizirati.

Ključni dio Strateškog razvojnog programa Općine Trpanj je definiranje ciljeva, prioriteta i mjera koji postavljaju temelje za budući razvoj.

2. ANALIZA STANJA

2.1. Zakonodavni okvir i dosadašnja praksa

Politika regionalnog razvoja ima za cilj pridonijeti društveno-gospodarskom razvoju Republike Hrvatske, u skladu s načelima održivog razvoja, stvaranjem uvjeta koji će svim dijelovima zemlje omogućavati jačanje konkurentnosti i realizaciju vlastitih razvojnih potencijala.¹ U službi cilja regionalnog razvoja stoji Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske koji definira obavezu izrade županijskih strateških planova, dok se izrada lokalnih strateških planova ne smatra obaveznom.

Strategija razvoja općine Trpanj je planski dokument politike lokalnog razvoja kojim se određuju strateški ciljevi i prioriteti održivog društveno gospodarskog razvoja općine. Strateški ciljevi i prioriteti usklađeni su sa sljedećim zakonskim aktima, razvojnim dokumentima:

- Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske
- Zakonom o proračunu
- Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske iz 2010. godine
- Razvojnom strategijom Dubrovačko-neretvanske županije 2011.-2013.
- Prostornim planom uređenja Općine Trpanj, s izmjenama i dopunama iz 2008. godine

Strategija razvoja općine biti će usklađena sa strategijom Europa 2020 i njenim smjernicama, dok će se priprema projekata odvijati u skladu s Operativnim programima EU.

Europa 2020 je strategija za rast i radna mjesta Europske unije pokrenuta 2010. godine. Glavni cilj strategije je stvaranje uvjeta za pametan, održiv i uključiv rast. Do kraja 2020. godine utvrđeno je pet ciljeva koji uključuju: zapošljavanje, istraživanje i razvoj, klimatske promjene/energiju, obrazovanje, socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva.

2.2. Opći podatci o općini

Lokacija: Dubrovačko-neretvanska županija

Površina: 35,70 km²

Broj stanovnika: 721 (2011.)

Dan općine Trpanj: 2. srpnja, blagdan Gospa od Milosrđa.

Općina Trpanj smještena je u Dubrovačko-neretvanskoj županiji na poluotoku Pelješcu. S površinom od 1.781 km² odnosno 3,15% ukupnog teritorija RH, DNŽ zauzima 15. mjesto od dvadeset županija i grada Zagreba. Na području županije smješteno je 5 gradova, 17 općina te 230 naselja.

Pelješac je drugi najveći hrvatski poluotok smješten na krajnjem jugoistoku Hrvatske između Neretvanskog i Malostonskog kanala na sjeveroistoku te Pelješkog i Mljetskog kanala na jugu i jugozapadu. S kopnom ga spaja Stonska prevlaka koja je na najužem dijelu široka 1.450 m. Pelješac je vjerojatno nekada bio otok, čemu u prilog ide pjeskovita građa Prevlake, koja je vjerojatno nastala nanosima.

¹ Zakon o regionalnom razvoju Hrvatske

Slika 1: Avionski snimak općina Trpanj

Izvor: www.dubrovniknet.hr (datum posjete: 7.09.2015.)

Općina Trpanj nalazi se na zapadnoj strani Pelješka, koji predstavlja brdoviti masiv s najvišim vrhom - sv. Ilijom (961 m), od kojega se padine strmo ruše prema sjeveru i jugu.

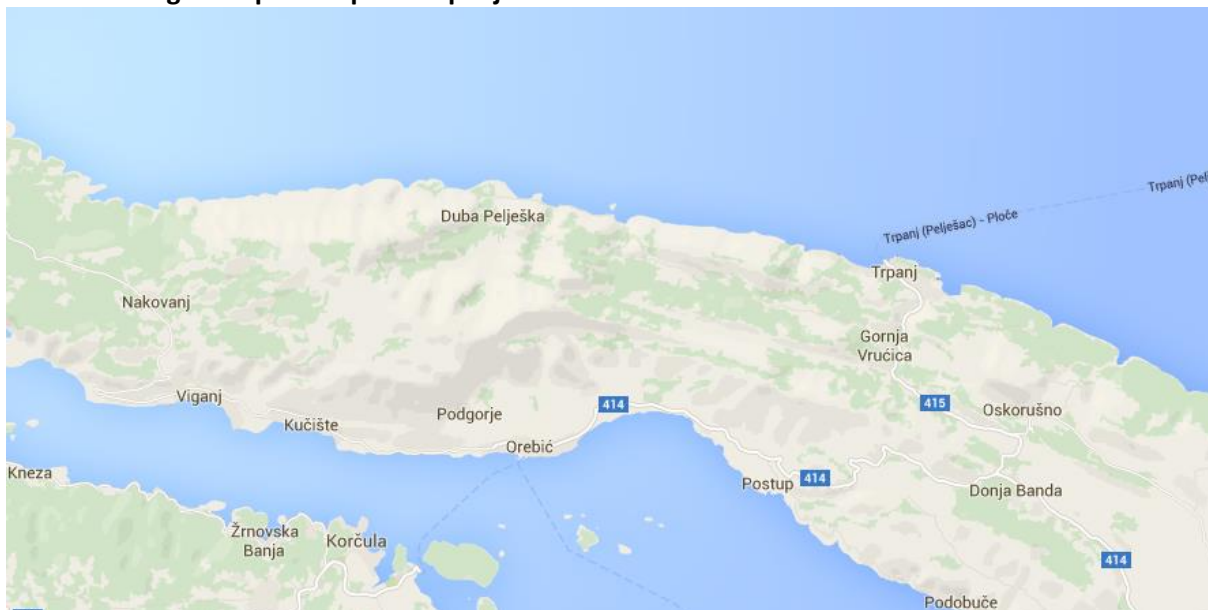
Lokacija današnje Općine Trpanj, privlačna je čovjeku od razdoblja prapovijesti od kada se može pratiti kontinuitet življenja na ovom području.

Prema popisu stanovništva iz 2011. na području Općine je bilo 721 stanovnika. Područje Općine obuhvaća 4 naselja, a to su: Donja Vrućica (33 stanovnika), Duba Pelješka (44 stanovnika), Gornja Vrućica (46 stanovnika) i Trpanj (598 stanovnika). Naselje Trpanj jedno je od najstarijih naselja na poluotoku Pelješcu te cijela općina predstavlja turističku oazu na poluotoku Pelješcu. Naselja Gornja i Donja Vrućica smještene su u unutrašnjosti Pelješka te s brojnim vinogradima, maslinicima i mediteranskim raslinjem predstavljaju vinogradarski i ruralni karakter trpanjskog kraja. Podno najvišeg vrha Pelješka (Sv. Ilija) smješteno je najmanje naselje općine Trpanj - Duba, koje još uvijek nije zahvaćeno masovnim turizmom te je pravi primjer izvornog dalmatinskog ribarskog i maslinarskog mjesta.

Općina Trpanj, kao i cijeli Pelješac pripada jadranskom tipu mediteranske klime koju karakteriziraju duga, suha i topla ljeta s vedrim i mirnim danima. Zima je blaga i vlažna. Temperature zraka su relativno visoke tijekom cijele godine, a samo tijekom siječnja i veljače prosječne temperature su ispod 10°C. Biljni pokrov je mediteranski, bogat i raznolik. Kraška polja i obronci mnogih brda na cijelom poluotoku su u najvećoj mjeri obrađeni, a prekrivaju ih maslinici i vinogradi te samo ponegdje i južno voće: šipak, mandarina, smokve, badem, naranača. Klima i položaj uzrokovali su da na ovom području raste ljekovito i aromatično bilje: metvica, ružmarin, kadulja, lavanda i mažuran.

Trpanj zauzima značajno mjesto u hrvatskoj povijesti, naime za vrijeme Hrvatskoga narodnoga preporoda u Dalmaciji, Trpanj je bio prvim mjestom u kojem je hrvatski jezik službeno stavljen ispred talijanskog i to odlukom kojom se trgovačke knjige moraju voditi na hrvatskome jeziku.

Slika 2: Kartografski prikaz općine Trpanj

Izvor: <https://www.google.hr/maps/place/Op%C4%87ina+Trpanj> (datum posjete: 04.09.2015.)

2.2.1. Prirodna baština – Natura 2000

Ekološka mreža Republike Hrvatske, proglašena Uredbom o ekološkoj mreži (NN 124/2013), predstavlja područja ekološke mreže Europske unije Natura 2000.

Ekološku mrežu RH (mrežu Natura 2000) prema članku 6. Uredbe o ekološkoj mreži čine:

- područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti) i
- područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju)².

Na području Općine Trpanj postoji po jedno tzv. POVS i jedno POP područje koja se navode u nastavku (kod i naziv lokaliteta)³, te prikaz na slici:

POVS područje:

- HR3000476 - Uvala Divna – Pelješac

POP područje:

- HR1000036 - Srednjedalmatinski otoci i Pelješac

² <http://www.bioportal.hr/node/22>

³ UHY Savjetovanje, prema: <http://www.bioportal.hr/gis/>, datum pristupa: 29.4.2016.

Kartografski prikaz područja Općine Trpanj i zaštićenih područja unutar općine

2.3. Kapaciteti sustava Općine

2.3.1. Ljudski resursi

U Općini Trpanj na dan 1.1.2016. ukupno je bilo 3 zaposlenika: 1 dužnosnik - načelnik (VSS, ekonomija), pročelnica (VSS, diplomirana pravica) te tajnica (VŠS, ekonomija).

2.3.2. Proračun Općine

Proračun jedinice lokalne samouprave je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci jedinice samouprave za jednu godinu, u skladu sa zakonom i odlukom donesenom na temelju zakona, a donosi ga njezino predstavničko tijelo. Svrha proračuna je da odredi jasan, logičan plan za alokaciju resursa JLS-a programima pružanja osnovnih javnih usluga. Važnost proračuna ogleda se u tome što ima ulogu: strateškog dokumenta, financijskog plana, pravnog akta te pouzdanog vodiča za upravljanje JLS-om.

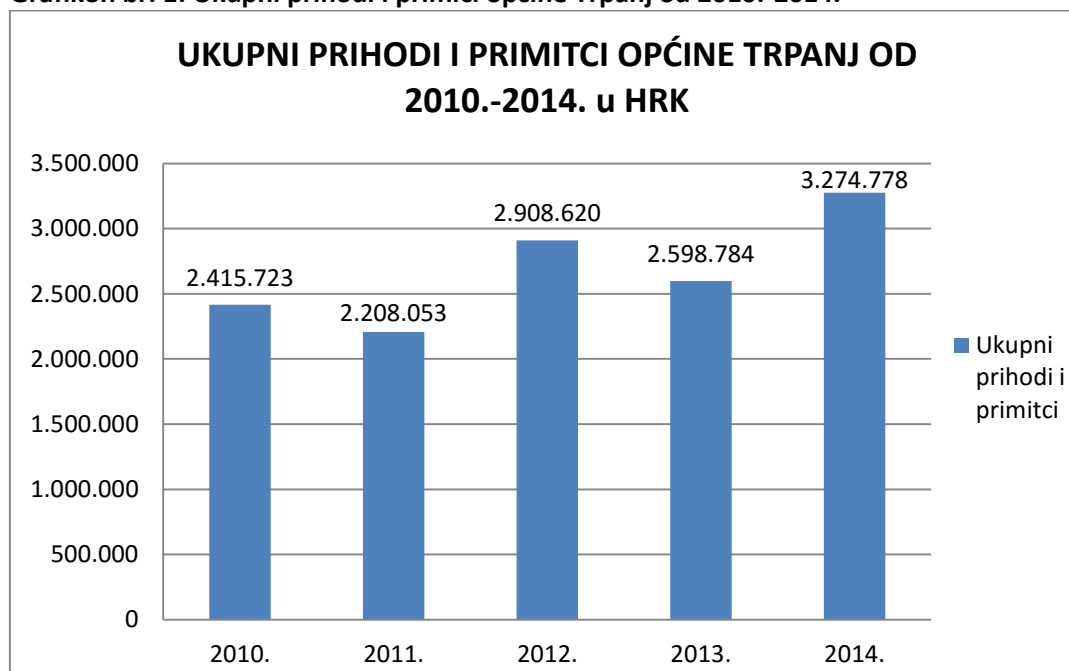
Tablica br. 1: Ostvareni prihodi i primici Proračuna Općine Trpanj za razdoblje od 2010.-2014.

Konto /God	Opis	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
6	PRIHODI POSLOVANJA	2.406.363	2.198.917	2.436.493	2.591.836	3.267.192
61	Prihodi od poreza	1.602.940	1.589.240	1.574.729	1.682.189	1.710.498
62	Doprinosi (AOP 040+043+045)	0	0	0	0	0
63	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	302.859	210.686	278.311	229.937	659.201
64	Prihodi od imovine	74.583	86.813	112.162	233.223	205.891
65	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	425.981	312.178	471.291	426.487	674.383
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	0	0	0	0	0
67	Prihodi iz proračuna	0	0	0	0	0
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	0	0	0	20.000	17.219
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	9.360	9.136	472.127	6.948	7.586

71	Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	0	0	0	0	0
72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	9.360	9.136	472.127	6.948	7.586
73	Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	0	0	0	0	0
74	Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine	0	0	0	0	0
	UKUPNI PRIHODI	2.415.723	2.208.053	2.908.620	2.598.784	3.274.778
8	Primici od financijske imovine i zaduživanja	0	0	0	0	0
	UKUPNI PRPNIHODI I PRIMICI	2.415.723	2.208.053	2.908.620	2.598.784	3.274.778

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Ministarstvo financija, <http://www.mfin.hr/hr/lokalni-proracuni> (datum posjete: 20.07.2015.)

Grafikon br. 1: Ukupni prihodi i primici općine Trpanj od 2010.-2014.

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Ministarstvo financija, <http://www.mfin.hr/hr/lokalni-proracuni> (datum posjete: 20.07.2015.)

Iz gornje tablice i grafičkog prikaza sa prihodima i primicima proračuna Općine Trpanj vidljivo je da:

- ✓ Prosječni ukupni prihodi i primici Općine Trpanj u promatranom razdoblju su 2.681.192 kuna. Značajnija povećanja prihoda dogodila su se tijekom 2012. te tijekom 2014. godine. Točnije, tijekom 2012. prihodi i primici su se povećali za 24,09 % u odnosu na prethodnu godinu. Najveći uzrok ovog povećanja je prodaja stambenog objekta u vlasništvu Općine. Tijekom 2014. prihodi i primici su se povećali za 20,64 % u odnosu na prethodnu 2013. godinu. Povećanju su najviše pridonijele pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna.
- ✓ Prosječni prihodi poslovanja u promatranom razdoblju od 2010.-2014. iznose 2.580.160 kuna.

- ✓ Udio poslovnih prihoda u ukupnim prihodima i primicima prosječno je 96,23%.
- ✓ Prihodi od poreza s prosječnim udjelom od 63,25% u poslovnim prihodima pokazuju konzistentnost i usklađenost s poslovnim prihodima tijekom promatranog razdoblja te prosječno na godišnjoj razini iznose 1.631.919 kuna. Unutar ove stavke prihoda najviše su prosječno zastupljeni prihodi od poreza i prireza na dohodak koji čine 62,77% ove stavke prihoda.
- ✓ Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države u prosjeku sudjeluju u prihodima poslovanja s 13,03%.
- ✓ Prihodi od imovine imaju tendenciju rasta tijekom promatranog razdoblja. Značajnije povećanje dogodilo se tijekom 2013. godine, kada su se ovi prihodi, uspoređujući s 2010. godinom povećali za 68,02%. U 2014. godini došlo je do manjeg opadanja u odnosu na prethodnu godinu, no uspoređujući s 2010. prihodi su se povećali za 63,76%.
- ✓ Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u prosjeku sudjeluju u prihodima poslovanja s 17,90%.
- ✓ Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda prosječno čine 0,29% prihoda poslovanja.
- ✓ Prihodi od prodaje nefinancijske imovine sudjeluju s ukupno 3,77% u ukupnim prihodima i primicima. Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine čine 100% prihoda od prodaje nefinancijske imovine.

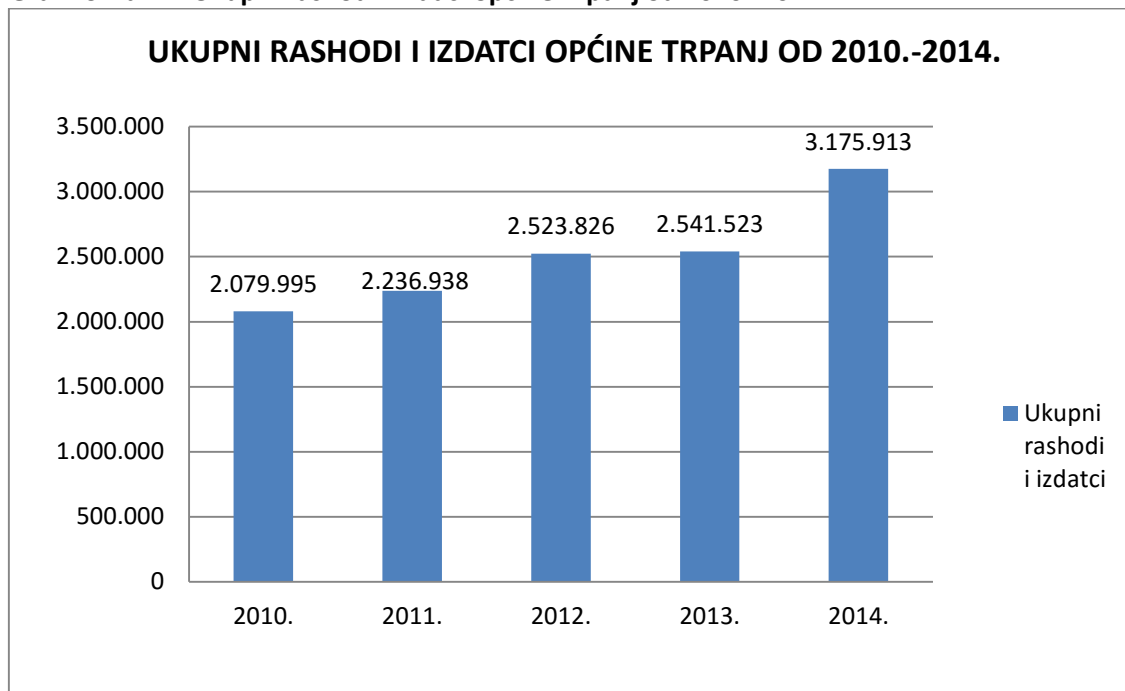
Tablica br. 2: Ostvareni rashodi i izdaci Proračuna Općine Trpanj za razdoblje od 2010.-2014.

Konto /God	Opis	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
3	RASHODI POSLOVANJA	2.034.632	2.008.271	2.089.118	2.065.611	2.333.047
31	Rashodi za zaposlene	366.969	416.423	421.872	404.287	423.895
32	Materijalni rashodi	887.420	823.741	856.311	991.336	1.124.441
34	Financijski rashodi	70.326	29.355	24.984	33.591	51.189
35	Subvencije	0	0	0	0	0
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	138.568	160.361	172.081	164.087	148.575
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	94.346	67.646	34.459	77.395	19.032
38	Ostali rashodi	477.003	510.745	579.411	394.915	565.915
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	45.363	228.667	434.708	475.912	822.866
41	Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	0	76.860	96.860	0	61.610
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	45.363	151.807	337.848	475.912	761.256
43	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	0	0	0	0	0
44	Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine	0	0	0	0	0

45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	0	0	0	0	0
	UKUPNI RASHODI	2.079.995	2.236.938	2.523.826	2.541.523	3.155.913
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	0	0	0	0	20.000
	UKUPNI RASHODI I IZDACI	2.079.995	2.236.938	2.523.826	2.541.523	3.175.913

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Ministarstvo financija, <http://www.mfin.hr/hr/lokalni-proracuni> (datum posjete: 20.07.2015.)

Grafikon br. 2: Ukupni rashodi i izdaci općine Trpanj od 2010.-2014.

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Ministarstvo financija, <http://www.mfin.hr/hr/lokalni-proracuni> (datum posjete: 20.07.2015.)

Iz prikazane tablice i grafikona s rashodima i izdalcima proračuna Općine Trpanj vidljivo je da:

- ✓ Prosječni ukupni rashodi i izdaci Općine Trpanj u promatranom razdoblju su 2.511.639 kuna.
- ✓ Ukupni rashodi i izdaci pokazuju tendenciju rasta tijekom promatranog razdoblja od 2010.-2014. godine. Kada usporedimo početnu 2010. i zadnju 2014. godinu ukupni rashodi i izdaci povećali su se za 34,51%.
- ✓ Rashodi poslovanja ne pokazuju značajnije oscilacije tijekom promatranog razdoblja. Prosječni rashodi poslovanja tijekom promatranog razdoblja su 2.106.136 kn te čine 83,86 % ukupnih rashoda i izdataka.
- ✓ Stavka koja čini najveći dio poslovnih rashoda su materijalni rashodi koji prosječno čine 36,05% rashoda poslovanja ili 759.166 kuna.
- ✓ Udio rashoda za zaposlene prosječno iznosi 19,31 % ukupnih poslovnih rashoda
- ✓ Financijski rashodi prosječno čine 2% ukupnih poslovnih rashoda.
- ✓ Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade značajno su se smanjile tijekom 2014. godine i to za 4 puta u odnosu na prethodnu, 2013.godinu. Prosječno ovi rashodi čine 2,78% ukupnih poslovnih rashoda.

- ✓ Ostali rashodi; u koje spadaju tekuće donacije, kapitalne donacije i kapitalne pomoći, prosječno iznose 505.598 kuna tj. čine 24% rashoda poslovanja.
- ✓ Rashodi za nabavu nefinancijske imovine variraju u promatranom razdoblju, s naglaskom na 2014. godinu, kada su se ovi rashodi povećali za 42,16% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječan udio ovih rashoda u ukupnim rashodima i izdacima je 15,99 %. Unutar ove stavke rashoda najveći su rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (ceste i ostale građevinske objekte), koji prosječno iznose 354.437 kuna tj. 88,28% ukupnih rashoda za nabavu nefinancijske imovine.

2.3.2.1. Analiza proračunskih prihoda i investicijskog potencijala Općine

U ovom dijelu su ukratko prikazani rezultati proračunskih prihoda Općine (ili tzv. izvorni prihodi proračuna) u razdoblju od 2010.-2012. (prosjeke te tri godine), te 2013. i 2014.

Pod ostvarenim proračunskim prihodima⁴ podrazumijevaju se ostvareni prihodi pojedinog JLS-a umanjeni za prihode:

- ✓ od domaćih i stranih pomoći i donacija,
- ✓ iz posebnih ugovora: sufinanciranje građana za mjesnu samoupravu i
- ✓ ostvarene su osnove dodatnih udjela u porezu na dohodak i pomoći izravnjanja za financiranje decentraliziranih funkcija.

U nastavku su rezultati Općine Trpanj u navedenom razdoblju ukupno i po stanovniku.

Tablica br. 3: Rezultati Općine

Simbol	Općina Trpanj	2010.-2012.	2013.	2014.
I.	Proračunski prihodi	2.246.847	2.368.847	2.590.772
II.	Proračunski prihodi / stanovniku	3.116	3.286	3.593

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Ministarstvo financija, <http://www.mfin.hr/hr/lokalni-proracuni> (datum posjete: 20.09.2015.)

U tablici je vidljivo da proračunski prihodi Općine kontinuirano rastu te u 2014. godini iznose nešto manje od 2,6 milijuna Kn – ili 3.593 kn po stanovniku općine.

U tablici usporedbe proračunskih prihoda po stanovniku općine Trpanj s ostalim navedenim kategorijama vidljive su znatno manje vrijednosti u odnosu na prosječne rezultate na razini Županije i ukupno dalmatinskih županija.

⁴ Zakon o proračunu (Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15)

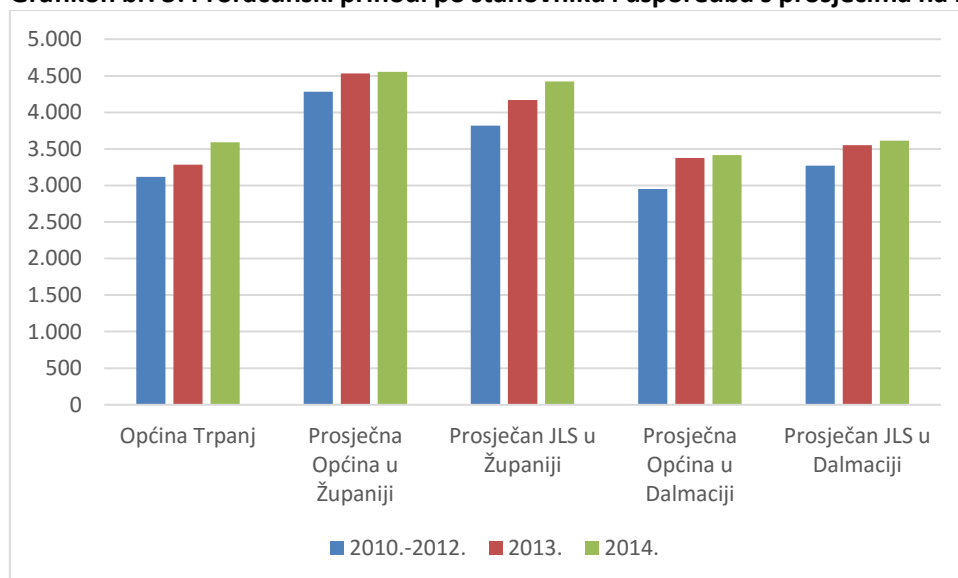
Tablica br. 4: Proračunski prihodi po stanovniku i usporedba s prosjecima na razini Županije i regije

RB	Proračunski prihodi / stanovniku	2010.-2012.	2013.	2014.
1.	Općina Trpanj	3.116	3.286	3.593
2.	Prosječna Općina u Županiji	4.283	4.535	4.556
3.	Prosječan JLS u Županiji	3.817	4.168	4.425
4.	Prosječna Općina u Dalmaciji	2.952	3.375	3.414
5.	Prosječan JLS u Dalmaciji	3.272	3.551	3.612

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Ministarstvo financija, <http://www.mfin.hr/hr/lokalni-proracuni> (datum posjete: 20.09.2015.)

Promatrajući rezultate Općine vidljivo je da ne odstupaju previše od prosječnih rezultata na razini Dalmacije, tj. nešto su bolji od prosječne općine (za 5%) i nešto slabiji od prosječnog JLS-a (za 1%), dok su rezultati slabiji u usporedbi s prosječnim rezultatima na razini Županije i to od prosječne općine 21%, a od prosječnog JLS-a 19%.

U nastavku je i grafički prikaz navedenih izračuna.

Grafikon br. 3: Proračunski prihodi po stanovniku i usporedba s prosjecima na razini Županije i regije

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Ministarstvo financija, <http://www.mfin.hr/hr/lokalni-proracuni> (datum posjete: 20.09.2015.)

Promatrajući prosječne rezultate na razini regije vidljivo je da prosječna općina ima najlošiji rezultat, dok je prosječan JLS nešto bolji po ovom kriteriju (može se zaključiti da gradovi u istoj imaju nešto bolje rezultate), dok su rezultati na razini Županije iznimno veliki, tj. veći za 25% od prosjeka regije. Rezultati prosječne općine u Županiji su čak nešto veći od prosječnog JLS-a što ukazuje rezultati gradova nešto snižavaju prosjek.

2.3.3. Imovina i vlasnički udjeli

Općina Trpanj ima udio u vlasništvu 8 organizacija; većinski udio u 2 i manjinski udio u 6 organizacija.

Tablica br. 5: Udjeli Općine Trpanj u organizacijama

Rb.	Ime organizacije	Udio vlasništva
1.	Izvor Orah d.o.o.	100%
2.	Komunalno Trpanj d.o.o.	100%
3.	Boninovo d.o.o.	1,20%
4.	Vrtlar d.o.o.	1,10%
5.	Vodovod Dubrovnik d.o.o.	0,94%
6.	Sanitat Dubrovnik d.o.o.	0,79%
7.	Libertas Dubrovnik d.o.o.	0,54%
8.	Čistoća d.o.o.	0,42%

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Općina Trpanj

Izvor Orah d.o.o. osnovano je prije 2 godine. Područje djelatnosti su: javna vodoopskrba, javna odvodnja te izvođenje priključaka.

Komunalno Trpanj je društvo s neograničenom odgovornošću čije su djelatnosti: održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, tržnica na malo, javna rasvjeta, prijevoz putnika u javnom prometu, održavanje groblja i krematorija i prijevoz pokojnika, obavljanje dimnjačarskih poslova, djelatnost druge obrade otpada, djelatnost uporabe otpada, djelatnost posredovanja u gospodarenju otpadom, djelatnost prijevoza otpada, djelatnost sakupljanja otpada, djelatnost trgovanja otpadom, djelatnost zbrinjavanja otpada, gospodarenje otpadom, djelatnost ispitivanja i analize otpada, naplata parkiranja, nadzor i čuvanje vozila na parkiralištu, premještanje i odvoženje nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila.

2.3.4. Razvoj mjesne samouprave

Tablica br. 6: Mjesni odbori na području općine Trpanj

Mjesni odbor	Br. stanovnika
Donja Vručica	33
Duba Pelješka	44
Gornja Vručica	46
Trpanj	598

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Općina Trpanj

Na području općine Trpanj osnovana su 4 mjesna odbora: Donja Vručica, Duba Pelješka, Gornja Vručica i Trpanj.

Osnovni cilj nastalih mjesnih odbora je uočiti probleme, naći potencijalna rješenja i predložiti poboljšanja za područja: komunalne infrastrukture (ceste, vodovod, rasvjeta, javne površine) i socijalno-društvene infrastrukture (kultura, obrazovanje, zdravstvo, sport...).

2.3.4.1. Komunikacija s građanima

Općina komunicira s građanima putem webportala (www.trpanj.hr), na kojem se:

- ✓ svakodnevno ažuriraju vijesti vezane za stanovnike općine
- ✓ objavljuju pozivi i objave sjednica općinskog vijeća,
- ✓ objavljuju dokumenti Općine: financijska izvješća, proračun, važeći akti, javna nabava
- ✓ objavljuju najave važnih događaja.

Cilj ovakve komunikacije je u prvom redu osigurati transparentnost i pristup informacijama. Komunikacija na ovoj razini omogućava pravovremenu informiranost te pruža mogućnost participacije stanovništva u gospodarskom razvoju općine.

2.4. Demografska obilježja

2.4.1. Stanovništvo

Tablica br. 7: Naseljenost u Dubrovačko-neretvanskoj županiji

Ime županije	Površina, km ²	Broj stanovnika	Broj stanovnika na km ²
Dubrovačko -neretvanska	1.781	122.568	68,82

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Državni zavod za statistiku

Gledajući broj stanovnika, Dubrovačko-neretvanska županija, sa 122.568 stanovnika (prema zadnjem popisu 2011.) odnosno s 2,86% ukupnog stanovništva RH spada na 14. mjesto od dvadeset županija i grada Zagreba. Sa gustoćom naseljenosti od 68,82 stanovnika po km² (6,89 stanovnika po km² manje nego na razini RH), DNŽ spada na 12. mjesto najgušće naseljene županije u RH.

Tablica br. 8: Naseljenost u općini Trpanj

Ime općine	Površina, km ²	Broj stanovnika	Broj stanovnika na km ²
Trpanj	35,70	721	20,20

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Državni zavod za statistiku

Prema zadnjem popisu stanovništva, 2011. općina Trpanj ima 721 stanovnika.

Prema spolnoj strukturi stanovništva, žene čine 52,29%, što je veći postotak od onog na županijskoj (51,36%) i na državnoj razini (51,8% žena).

Najveći broj stanovnika nalazi se na području naselja Trpanj (82,94%), a najmanji na području naselja Donja Vručica (4,57%). Prosječna gustoća naseljenosti na području općine je 20,20 stanovnika po km².

Tablica br. 9: Stanovništvo prema naseljima i spolu, popis 2011

Općina Trpanj	sv.	721
	m	344
	ž	377
Donja Vrućica	sv.	33
	m	17
	ž	16
Duba Pelješka	sv.	44
	m	25
	ž	19
Gornja Vrućica	sv.	46
	m	20
	ž	26
Trpanj	sv.	598
	m	282
	ž	316

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Državni zavod za statistiku

Tablica br. 10: Broj stanovnika u DNŽ i općini Trpanj u razdoblju od 1981-2011.

	Površina		Stanovništvo							
			1981.		1991.		2001.		2011.	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Dubrovačko neretvanska županija	1.783,7	100	115.683	100	126.329	100	122.870	100	122.568	100
Općina Trpanj	35,7	2	1047	0,9	871	0,7	871	0,8	721	0,59

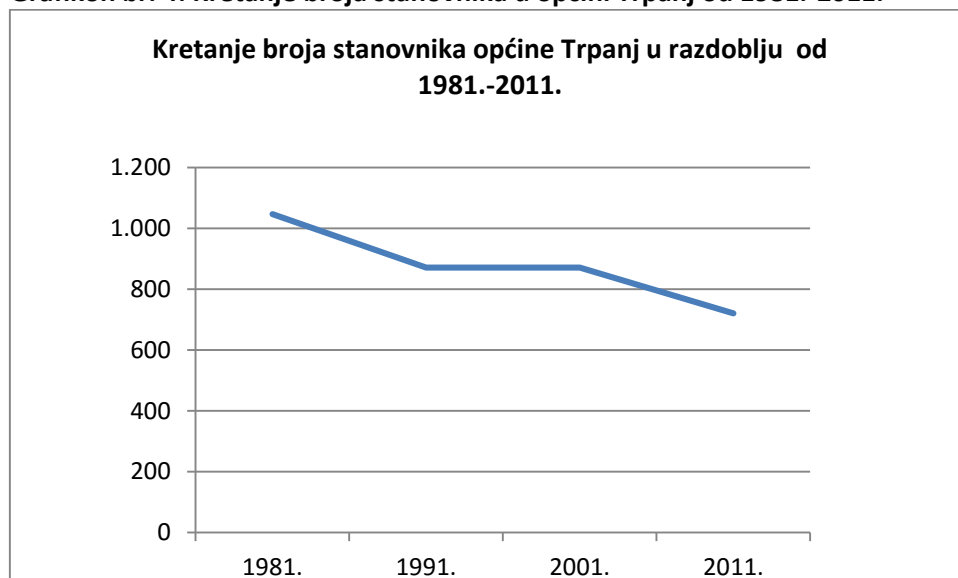
Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Državni zavod za statistiku

Tijekom razdoblja od 30 godina; od 1981.-2011. broj stanovnika na području općine smanjio se za 45,21%. Najveći pad broja stanovništva (20,21%) dogodio se između 1981.-1991. godine, što ukazuje da je vjerojatno osim emigracije nastupio i denatalitet koji potencira depopulaciju i onemogućava revitalizaciju domaćeg stanovništva.

Kao mogući razlozi migracija iz općine mogu se navesti: a) preraspmještaj stanovništva unutar općina migracijom iz ruralnih naselja u urbana središta u kojima su se koncentrirale propulzivne privredne aktivnosti b) iscrpljene demografske rezerve c) otežani uvjeti zapošljavanja (problemi stanovanja, zdravlja, odgoja i obrazovanja, prometa itd. d) ratno i poratno stanje.

Za razliku od broja stanovnika na području općine, broj stanovnika na razini DNŽ tijekom 30 godina povećao se za 5,62%. Najveće povećanje (8,43%) nastupilo je u razdoblju od 1981.-1991.- potpuno suprotno od onoga što se događalo na području općine.

Grafikon br. 4: Kretanje broja stanovnika u općini Trpanj od 1981.-2011.

Izvor:

UHY Savjetovanje, prema: Državni zavod za statistiku

Gledajući općinu Trpanj u okvirima Dubrovačko-neretvanske županije ona čini:

- ✓ 2% površine Dubrovačko-neretvanske županije
- ✓ 0,59% stanovništva Dubrovačko-neretvanske županije

Tablica br. 11: Stanovništvo prema starosti i spolu, popis 2011.

	Spol	UK	Starost							
			0-4	5-14	15-29	30-44	45-59	60-69	70-89	90 i više
Općina Trpanj	sv.	721	25	69	98	111	153	121	141	3
	m	344	13	36	51	55	80	60	49	0
	ž	377	12	33	47	56	73	61	92	3
Dubrovačko-neretvanska županija	sv.	122.568	129.228	13.259	22.880	23.814	26.101	13.323	15.987	544
	m	59.621	3.419	6.827	11.665	12.023	12.790	6.268	8.232	130
	ž	62.947	3.241	6.432	11.215	11.791	13.311	7.055	11.004	414

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Državni zavod za statistiku

U gornjoj tablici prikazana je spolno-dobna struktura stanovnika općine Trpanj i Dubrovačko-neretvanske županije. Na području općine Trpanj kao i na području cijele Dubrovačko-neretvanske županije vidimo malu premoć ženskog stanovništva (općina-52,29 %, županija-51,36%), od kojeg su na području općine najbrojnije žene od 70-89 godina, dok su na području županije najbrojnije one od 45-49 godina. Što se tiče dobne strukture muškaraca, na razini općine najbrojniji su oni od 45-59 godina (23,26% od ukupnog broja muškaraca u općini). Na razini županije, također najviše muškaraca, njih 21,45% pripada dobnoj strukturi od 45-59 godina.

Na razini općine najmanje ima žena i muškaraca koji pripadaju skupini od 90 i više godina, koji pojedinačno čine 0,42% ukupnog stanovništva općine, dok je na razini županije najmanje muškaraca od 90 i više godina, koji čine 0,12% ukupnog stanovništva županije. Prosječna starost stanovništva na području općine je 47,6 godina (žene: 49,8 god., muškarci: 45,3 god.) što je više nego na razini

Dubrovačko-neretvanske županije: 41,5 godinu (žena: 42,9 god., muškarci: 39,9 god.). Prosječna starost stanovnika u DNŽ je prilično visoka (41,5 godina u 2011.g.), što ukazuje da bi u slučaju nastavljanja negativnih trendova, demografska struktura mogla postati ozbiljna zapreka budućem razvoju županije. Dodatno, prosječna starost stanovnika u općinama veća je nego u gradovima, a prosječna starost na otocima veća je nego u ostalom dijelu Županije.

Udjel mlađeg stanovništva (15- 24. godine) je najveći u gradovima i razvijenijim općinama, a najniži u nerazvijenijim općinama i otocima.

Mlađe stanovništvo najzastupljenije je u Dubrovniku i Metkoviću, dok je najmanje zastupljeno na Lastovu, Mljetu i općinama Trpanj i Smokvica. Ovo potvrđuje da se mlado stanovništvo zbog školovanja i zapošljavanja seli iz nerazvijenih općina, naročito otoka u gradove i razvijenije općine što dodatno naglašava regionalne razlike u Županiji.

Dodatna značajka Županije je neujednačeno demografsko stanje i nepovoljni demografski procesi uslijed izraženih unutar-županijskih razlika u razvijenosti. Takvo stanje rezultira odlaskom mladih iz manje razvijenih općina, poglavito otoka, u razvijenija gradska središta u Županiji te na školovanje i rad u razvijenija područja Hrvatske. Ovakvi procesi dijelom su posljedica nepostojanja adekvatne demografske politike na razini Županije, kao i poticajnih mjera za zadržavanje postojećeg ali i privlačenje mladog školovanog stanovništva iz drugih krajeva Hrvatske. Uslijed posljedica rata, određena područja u nekim općinama i gradovima su gotovo napuštena što značajno otežava bilo kakve zahvate u svrhu poticanja ravnomjernog regionalnog razvoja.

Tablica br. 12: Stanovništvo prema migracijskim obilježjima i spolu, popis 2011.

	Uk	Od rođenja stanuju u istom naselju	Doseljeni u naselje stanovanja									
			s područja Republike Hrvatske				iz inozemstva					
			Uk	iz drugog naselja istog grada ili općine ¹⁾	iz drugog grada ili općine iste županije	iz druge županije	Uk	Bosna i Hercegovina	Njemačka	Srbija	Slovenija	ostale zemlje
sv	721	276	207	41	88	78	238	158	22	13	1	44
m	344	166	77	16	37	24	101	62	13	5	-	21
ž	377	110	130	25	51	54	137	96	9	8	1	23

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Državni zavod za statistiku

Gornja tablica prikazuje podatke o migracijskim obilježjima i spolu stanovnika općine Trpanj. Vidljivo je da 38,28 % stanovništva živi na području općine od rođenja, dok se ostalih 61,72% naknadno tijekom života doselilo u općinu.

Od ukupnog broja rođenih na području općine 46,52% se doselilo s područja Republike Hrvatske, dok se 53,48% doselilo iz inozemstva.

Među onima koji su se doselili iz inozemstva, najbrojniji su doseljenici iz Bosne i Hercegovine, koji čine 66,39% doseljenika iz inozemstva.

Tablica br. 13: Stanovništvo prema narodnosti, popis 2011.

Narodnost	Broj	%
Hrvati	677	93,90
Bošnjaci	11	1,53
Crnogorci	1	0,14
Česi	2	0,28
Nijemci	4	0,55
Slovaci	1	0,14
Srbi	8	1,11
Ukrajinci	1	0,14
Ostali	2	0,28

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Državni zavod za statistiku

Gledajući narodnost stanovništva općine Trpanj, vidimo jednu poprilično homogenu situaciju, čak 93,90 % stanovništva je hrvatske narodnosti. Najbrojniji nakon Hrvata su Bošnjaci (1,53%) i Srbi (1,11%).

Tablica br. 14: Vjerska struktura stanovnika općine Trpanj, popis 2011.

Vjerska struktura	Broj	%
Katolici	641	88,90
Pravoslavci	10	1,39
Protestanti	3	0,42
Muslimani	12	1,66
Ostale religije, pokreti i svjetonazori	2	0,28
Agnostici i skeptici	4	0,55
Nisu vjernici i ateisti	18	2,50
Ne izjašnjavaju se	29	4,02
Nepoznato	2	0,28

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Državni zavod za statistiku

Kao što vidimo u gornjoj tablici, većina stanovništva, njih čak 88,90 % pripada katoličkoj vjeroispovijesti. Promatrajući podatke iz ove i iz prethodne tablice, vidimo da u općini vlada uobičajena situacija da određenu nacionalnu pripadnost prati i određena vjerska pripadnost. Tako preko 88 % stanovnika općine su Hrvati katoličke vjeroispovijesti.

Nakon katoličke vjeroispovijesti, najbrojniji su oni koji se nisu izjasnili (4,02%), te oni koji nisu vjernici i ateist (2,50%).

Od drugih prisutnih religija u općini, nakon katoličke vjeroispovijesti najbrojniji su muslimani, 1,66 %.

Tablica br. 15: Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi i spolu, popis 2011.

Spol	UK	Bez škole	1 -3 razreda osnovne škole	4 -7 razreda osnovne škole	Osnovna škola	Srednja škola ¹⁾	Visoko obrazovanje			
							Svega	Stručni studij ²⁾	Sveučilišni studij ³⁾	Doktorat znanosti
sv.	627	4	8	35	142	297	141	70	70	1
m	295	2	-	8	49	166	70	37	32	1
ž	332	2	8	27	93	131	71	33	38	-

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Državni zavod za statistiku

Kada govorimo o stupnju obrazovanja stanovnika općine Trpanj, 22,65 % stanovnika ima najviše završenu osnovnu školu, 47,37% najviše završenu srednju školu dok onih koji su bez škole ima 0,64 %. Stupanj visokog obrazovanja, steklo je 22,49% stanovnika (stručni studij, sveučilišni studij, doktorat znanosti).

Ako usporedimo obrazovnu strukturu općine, sa obrazovnom strukturom Dubrovačko-neretvanske županije:

- postotak stanovnika koji nemaju završenu školu je veći (1,13%)
- postotak stanovnika koji su najviše završili osnovnu školu ima nešto manje (17,47%)
- onih koji su najviše završili srednju školu ima nešto više (55,54%)
- broj onih koji imaju visoko obrazovanje je manji (18,72%)

2.4.1.1. Stanovanje

Tablica br. 16: Broj kućanstava i broj članova kućanstva, popis 2011.

	UK	Broj članova kućanstva									Prosječan broj osoba u kućanstvu
		1	2	3	4	5	6	7	8	10	
Broj kućanstava	299	98	91	46	35	21	5	2	-	1	2,40
Broj osoba	717	98	182	138	140	105	30	14	-	10	-

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Državni zavod za statistiku

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, općina Trpanj broji 299 kućanstava u kojima stanuje 717 osoba.

Najbrojnija kućanstva su ona s 1 članom (32,78%) a slijede ih kućanstva s 2 člana (30,43%). Prosječno svako kućanstvo u općini ima 2,4 člana.

2.4.2 Tržište rada

Tablica br. 17: Radno sposobno stanovništvo općine Trpanj i Dubrovačko-neretvanske županije, popis 2011.

	Spol	Radno sposobno stanovništvo (15 – 64 godine)
Općina Trpanj	sv	428
	m	223
	ž	205
Dubrovačko neretvanska županija	sv	80.804
	m	40.257
	ž	40.547

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Državni zavod za statistiku

Na području općine Trpanj 59,36% stanovništva spada u dobnu skupinu radno sposobnog stanovništva. Od toga je 51,10% radno sposobnih muškaraca te 47,90% radno sposobnih žena. Postotak radno sposobnog stanovništva na razini županije je viši nego na razini općine točnije 65,93 %, dok je postotak radno sposobnih muškaraca nešto manji (49,82%) nego na razini općine te sukladno tome postotak žena je nešto veći nego na razini općine (50,18%).

Tablica br. 18: Struktura zaposlenih općine Trpanj, popis 2011.

Spol	UK	Zaposlenici	Samozaposleni			Pomažući članovi obitelji	Nepoznato
			svega	poslodavci	osobe koje rade za vlastiti račun		
sv.	255	157	89	17	72	8	1
m	154	90	58	15	43	6	-
ž	101	67	31	2	29	2	1

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Državni zavod za statistiku

Od ukupnog broja radno sposobnog stanovništva općine, njih 59,58% je radno aktivno. Među radno aktivnim stanovništvom prednjače muškarci, koji čine 60,39 % ove skupine.

Kako možemo vidjeti iz gornje tablice, većina radno aktivnog stanovništva je zaposlena kod nekoga, njih 61,57% dok je 34,90% stanovništva samozaposleno. Od ostatka radno aktivnog stanovništva, 3,14% su pomažući članovi obitelji dok je struktura ostalih 0,39% radno aktivnih osoba nepoznata.

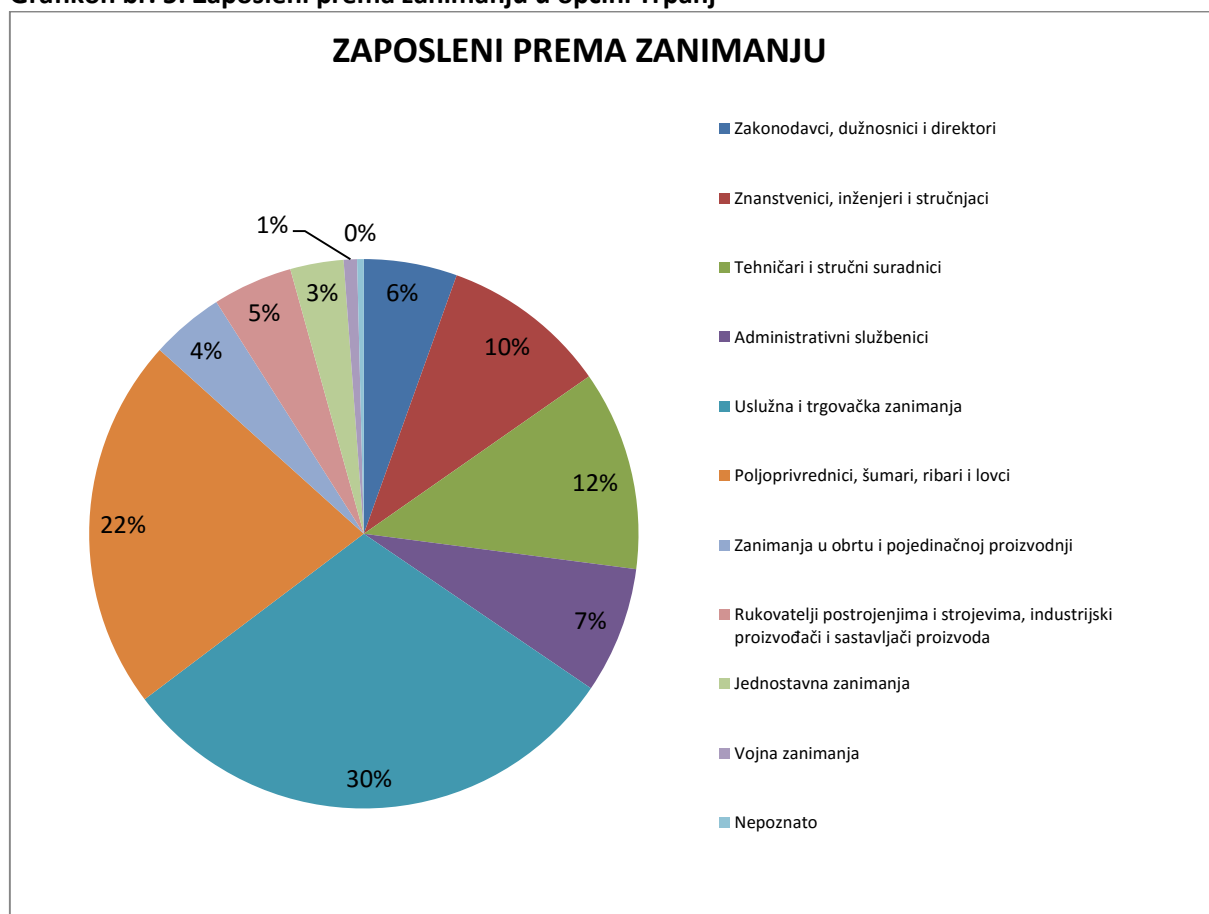
Na području DNŽ, tako i na području općine Trpanj pojam koji je direktno vezan za kretanje na tržištu rada je turistička sezona. Turistička sezona je razdoblje najintenzivnijeg turističkog prometa na nekom području ili turističkoj destinaciji. Turistička sezona na području DNŽ traje tri mjeseca (lipanj, srpanj i kolovoz) i kroz to vrijeme se ostvari oko 65% ukupnog turističkog prometa. Povećanje turističkog prometa dovodi do potrebe za dodatnom radnom snagom što rezultira povećanjem aktivnosti na

tržištu rada. Tako da se tijekom sezone zapošljava mnogo radne snage među kojima se nalazi dosta žena, neobrazovanih kadrova te onih koji su dugotrajno nezaposleni.

No, iako je pozitivno da postoji potreba za dodatnom radnom snagom, dolazi do problema koji nastaje naglim povećanjem potrebe za radnom snagom u kratkom periodu u kojem nije moguće uvijek naći potreban broj kvalificiranih radnika za određeni posao. Tako se javlja potreba i za kadrovima iz drugih dijelova Hrvatske.

Uzimajući u obzir turističku sezonalnost tj. njenu implikaciju na kretanja na tržištu rada, možemo zaključiti da sezonski radnici prividno povećavaju stopu zaposlenosti.

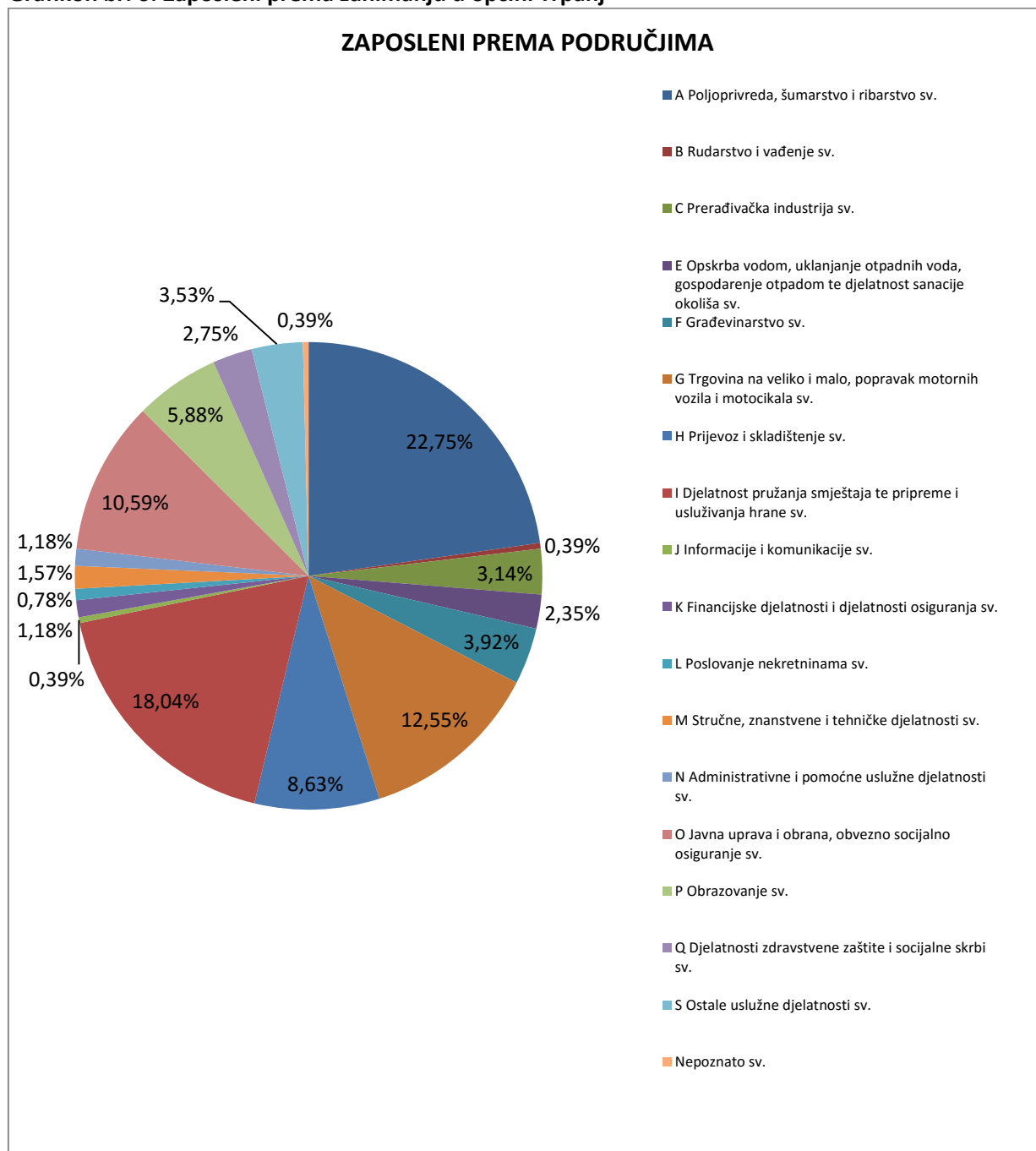
Grafikon br. 5: Zaposleni prema zanimanju u općini Trpanj

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Državni zavod za statistiku

Kako vidimo iz gornje tablice i grafikona, gledajući prema zanimanju, najviše zaposlenih u općini Trpanj je zaposleno u uslužnim i trgovačkim zanimanjima, njih 77 ili 30,20%. Slijede ih poljoprivrednici, šumari, ribari i lovci, njih 56 ili 21,96%. Najmanje zaposlenih je u vojnim zanimanjima, njih 0,78%.

Grafikon br. 6: Zaposleni prema zanimanju u općini Trpanj

Izvor: UHY Savjetovanje, prema: Državni zavod za statistiku

Gledajući zaposlene prema području zaposlenosti, najviše zaposlenih je u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu njih 58 ili 22,75 %. Slijede ih zaposleni u djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, njih 46 ili 18,04%.

Najmanji broj zaposlenih prema području zaposlenosti je u djelatnosti rudarstva i vađenja te u djelatnosti informacija i komunikacija; u oba područja je zaposlena po 1 osoba ili 0,39% ukupno zaposlenih.

2.4.2.1. Nezaposlenost

Tablica br. 19: Nezaposlenost na razini općine Trpanj i na razini Dubrovačko-neretvanske županije

	Godina				
	2010	2011	2012	2013	2014
Općina Trpanj					
UK	23	24	26	28	33
Dubrovačko-neretvanska županija					
UK	7.459	7.341	7.579	8.025	8.150

Izvor: UHY savjetovanje prema: www.hzz.hr (datum posjete 23.07.2015.)

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, na području općine Trpanj u razdoblju od 2010.-2014. godine broj nezaposlenih je varirao ali bez značajnijih oscilacija s prosjekom od 26,8 nezaposlenih. Najveći broj nezaposlenih zabilježen je 2014. godini kada su bile ukupno 33 nezaposlene osobe. Dok je najmanji broj zabilježen u 2010. godini kada su ukupno bile 23 nezaposlene osobe.

Na razini županije broj nezaposlenih u promatranom razdoblju je varirao, no ne izvan očekivanih okvira. Najveći broj nezaposlenih je zabilježen 2014., kada je bilo ukupno 8150 nezaposlenih. Najmanji broj nezaposlenih bio je u 2011. godini, kada se ukupan broj nezaposlenih smanjio za 1,61% u odnosu na 2010. godinu.

2.5 Gospodarstvo

2.5.1 Opći pokazatelji

Općina Trpanj spada u III. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 75% i 100% prosjeka Republike Hrvatske.

Indeks razvijenosti osnovan je na primjesi. Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i regionalne samouprave donesena je na temelju:

1. **Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske.** Zakonom o regionalnom razvoju propisano je da se ocjenjivanje i razvrstavanje općina, gradova i županija provodi na bazi indeksa razvijenosti koji je kompozitni pokazatelj, a koji se računa kao ponderirani prosjek više osnovnih društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerenja stupnja razvijenosti JLPRS.
2. **Uredbe o indeksu razvijenosti** uređeni su: pokazatelji za izračun indeksa razvijenosti, izračun vrijednosti indeksa razvijenosti i udio pojedinog pokazatelja u ukupnoj vrijednosti indeksa razvijenosti i druga pitanja.

Pokazatelji za izračun indeksa razvijenosti jesu: stopa nezaposlenosti, dohodak po stanovniku, proračunski prihodi općine, grada, županije po stanovniku, opće kretanje stanovništva, stopa obrazovanosti.

2.5.2. Poslovno okruženje

Gospodarsku okosnicu područja općine Trpanj čine manje tvrtke privatnog sektora, kao posljedica lokalnih inicijativa, prvenstveno zastupljene u turizmu, ugostiteljstvu, manjoj proizvodnji i pružanju raznih usluga. Gospodarske djelatnosti s najviše potencijala za razvoj na području općine su u prvom redu turizam i poljoprivreda koji će biti detaljno analizirani u sljedećim poglavljima. Pored njih potencijal za razvoj svakako imaju trgovina te razne obrtničke usluge.

Na području Općine Trpanj razvijale su se i djeluju društvene i druge uslužne funkcije i institucije lokalnog značenja, odnosno potrebne lokalnom stanovništvu u svakodnevnom životu, kao i drugim posjetiteljima koji tu povremeno dolaze i borave. Zato njihova mreža i pokrivenost potreba ne zadovoljava, a gravitacija je ograničena na područje ove općine, dok samo neke njezine središnje uslužne funkcije imaju šire značenje.

Obrtničke usluge koje imaju potencijala za većim razvojem su klasične obrtničke uslužne tvrtke i radionice, tvrtke koje pružaju razne usluge u gospodarstvu, domaćinstvima, domicilnom stanovništvu i tranzitnim putnicima.

Na području općine Trpanj registrirano je 15 trgovačkih društava te 3 obrta.

Tablica br. 20: Top 5 poduzeća registriranih na području općine Trpanj prema broju zaposlenih

R.br.	Naziv poduzeća	Vrsta organizacije	Broj zaposlenih
1.	Faraon	d.o.o.	25
2.	Trgovina Veić	obrt	5
3.	Komunalno Trpanj	d.o.o.	4
4.	Ćutuk	d.o.o.	3
5.	Natuka Milinović	d.o.o.	2

Izvor: UHY Savjetovanje prema: www.boniteti.hr (datum posjete: 24.07.2015)

Kako vidimo u gornjoj tablici, poduzeće na području općine Trpanj najveći broj zaposlenika (25) zapošljava hotel Faraon. Hotel ima kapacitet od 116 soba i djelomično je renoviran 2008. godine. Nakon hotela, najviše zaposlenika (5) ima trgovina Veić. Zatim, komunalno društvo Trpanj, koje zapošljava 4 zaposlenika, trgovina Ćutuk koja ima 3 zaposlenika te Nautika Milinović koja ima 2 zaposlenika.

Tablica br. 21: Top 5 poduzeća registriranih na području općine Trpanj prema ostvarenoj dobiti u 2014

R.br.	Naziv poduzeća	Vrsta organizacije	Neto dobit
1.	Trgovina Veić	obrt	62.500 kn
2.	Ljekarna Neđa Fiorenini	obrt	45.900 kn
3.	Ćutuk	d.o.o.	40.100 kn
4.	Nautika Milanović	d.o.o.	26.300 kn
5.	Da-Ma Trade	d.o.o.	16.100 kn

Izvor: UHY Savjetovanje prema: www.boniteti.hr (datum posjete: 24.07.2015)

U gornjoj tablici prikazana su poduzeća prema visini ostvarene dobiti u 2014. godini. Najveću neto dobit od 62.500 kuna ostvarila je trgovina Veić. Drugu najveću neto dobit (45.900 kn) ostvarilo ljekarna Neđa Fiorenini. Nešto manju dobit od 40.100 kuna ostvarila je trgovina Čutuk. Nautika Milanović d.o.o. ostvarilo je dobit od 26.300 kuna, dok je trgovina Da-Ma Trade d.o.o. ostvarila dobit od 16.100 kuna.

Tablica br. 22: Popis aktivnih udruga na području općine Trpanj

R.br.	Naziv udruge
Sportske udruge	
1.	Boćarski klub "Gornja Vrućica"
2.	Boćarski klub "OGRC" Trpanj
3.	Nogometni klub "Faraon"
4.	Lovačka udruga "Dubrava" - Gornja Vrućica
5.	Boćarski klub "FARAON" Trpanj
6.	Vaterpolo klub "Trpanj"
Kulturne udruge	
7.	Kulturna udruga Trpanj Odma
8.	Udruga za promicanje kulturnih, umjetničkih, rekreativnih i slobodnih aktivnosti Vrućiški bali
Poljoprivredno- okolišne udruge	
9.	Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj "GALEB",
10.	Udruga maslinara Vinošte
11.	Ekološki pokret Pelješac
Dobrovoljne udruge	
12.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Trpanj
Ostale udruge	
13.	Udruga suvlasnika trpanjske zajednice nekretnina"

Izvor: UHY Savjetovanje prema: www.uprava.gov.hr (datum posjete: 4.08.2015.)

Na području općine Trpanj registrirano je 13 udruga, od toga 6 sportskih, 2 kulturne, 3 poljoprivredno-okolišne, 1 dobrovoljna te 1 udruga suvlasnika trpanjske zajednice nekretninama. Također, na području općine osnovana je i poljoprivredna zadruga Trpanj.

2.5.3. Poslovna infrastruktura

Pod poduzetničkom infrastrukturom podrazumijevaju se zakonodavni, fizički, obrazovni i financijski sustavi koji omogućavaju provođenje poduzetničkih aktivnosti. Moguće sastavnice jedne poduzetničke infrastrukture su: poduzetničke zone, zone malog gospodarstva, poduzetnički centri i poduzetnički inkubatori.

Gledajući današnje stanje poslovne infrastrukture na području općine Trpanj stanje je sljedeće:

- ✓ postoji jedino turistička infrastruktura.
- ✓ ne postoje poduzetnički centri ni poduzetnički inkubatori

Unutar građevinskih područja ugostiteljsko-turističke namjene izgrađene turističke lokacije su:

- ✓ TL „Faraon“ (T1) razgraničena u okviru građevinskog područja naselja Trpanj;
- ✓ TL „Kamp Luka“ (T3) razgraničena u okviru građevinskog područja naselja
- ✓ TL „Kamp Duba“ (T3) razgraničena u okviru građevinskog područja naselja

2.5.4. Analiza pojedinih sektora

Kada govorimo o pojedinim sektorima gospodarstva, na području općine Trpanj najviše potencijala za daljnji razvoj imaju turizam i poljoprivreda.

2.5.4.1. Turizam

Turizam predstavlja ključni čimbenik razvoja općine Trpanj. Geografski položaj, blaga mediteranska klima, čisto more, prirodni okoliš čine ovo područje izrazito pogodnim za razvoj raznih oblika turizma. Ovdasnje stanovništvo najviše, gotovo isključivo se bavi turističkom djelatnošću, koja im predstavlja egzistenciju. Kao i u drugim područjima u kojima je turizam izvor prihoda, najveći problem je sezonalnost. Na području Općine razvijaju se najviše kupališni, nautički i gastro turizam. S ciljem produljenja sezone i boravka turista potrebno je razvijati i druge oblike turizma. Oblici turizma koji imaju potencijal za razvoj na ovom području su zdravstveni, sportski, ciklo, robinzonski i agroturizam.

Na području općine Trpanj osnovana je turistička zajednica Trpanj, temeljem čijih podataka smo dobili rezultate o turističkom prometu te o smještajnim kapacitetima.

Tablica br. 23: Dolasci i noćenja na području općine Trpanj u razdoblju od 2007.-2014. godine

	DOLASCI			NOĆENJA		
	UKUPNO	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO	DOMAĆI	STRANI
2007.	11.819	895	10.924	95.487	8.806	86.681
2008.	11.061	1.016	10.045	91.468	9.448	82.020
2009.	10.930	837	10.093	89.483	8.729	80.754
2010.	14.219	939	13.280	115.433	10.675	104.758
2011.	15.528	1.227	14.301	121.407	11.073	110.334
2012.	17.128	1.340	15.788	132.351	11.976	120.375
2013.	17.070	1.965	15.105	129.178	15.849	113.329
2014.	16.993	1.792	15.201	129.897	15.279	114.618

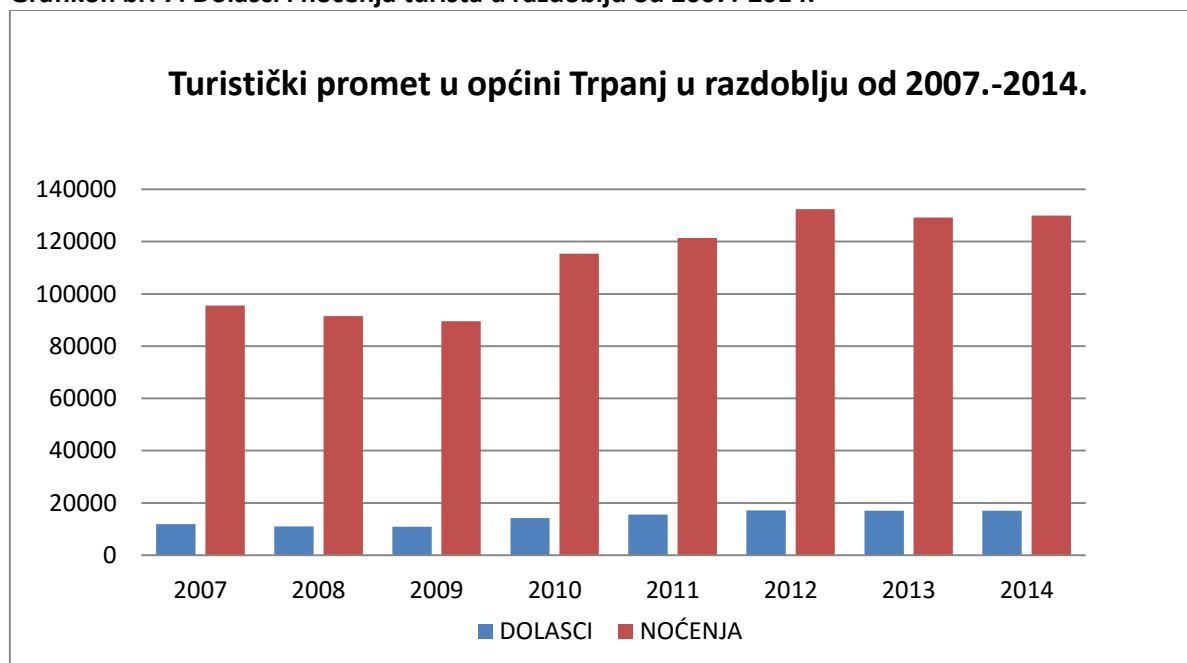
Izvor: UHY Savjetovanje d.o.o. prema: TZO Trpanj

Tijekom promatranog razdoblja od 2007.-2014. godine na području općine Trpanj prosječno je godišnje ostvareno 14.344 dolazaka, od čega 91,28% otpada na strane te 8,72 % na domaće turiste. Nadalje, prosječan broj ostvarenih noćenja tijekom promatranih 8 godina je 113.088, od kojih 89,85% otpada na strane te 10,15 % na domaće turiste. Prosječno je svaki turist ostvario 7,88 noćenja na području općine Trpanj. Domaći turisti prosječno bilježe dulji boravak od stranih turista; prosječan broj ostvarenih noćenja domaćih turista je 9,17 dok je prosječan broj noćenja stranih turista 7,76 što pokazuje da domaći turisti po osobi ostvaruju prosječno 15,39 % više noćenja.

Najveći broj dolazaka, kao i najveći broj noćenja ostvaren je tijekom 2012. godine, kada je ostvareno 17.128 dolazaka te 132.351 noćenja.

Najmanji broj dolazaka, kao i najmanji broj noćenja ostvaren je tijekom 2009. godine, kada je ostvareno 10.930 dolazaka te 89.483 noćenja.

Grafikon br. 7: Dolasci i noćenja turista u razdoblju od 2007.-2014.

Izvor: UHY savjetovanje prema: TZ Trpanj

Kako vidimo iz gornje tablice, općina Trpanj unazad 8 godine bilježi pozitivne turističke trendove. U razdoblju od 2007. do 2014. ukupan broj dolazaka povećao se za 30,44%, a broj noćenja za 26,49%.

Iako su se ukupni dolasci i sukladno tome i ukupna noćenja povećala tijekom ovog razdoblja, prosječan broj noćenja se po osobi smanjio sa 8,07 na 7,64 noćenja.

Tablica br. 24: Popis smještajnih jedinica i smještajnih kapaciteta na području općine Trpanj

Vrsta smještaja	2014.	
	Broj jedinica	Kapacitet (br. postelja)
Hoteli	1	290
Privatni smještaj	110	860
Kampovi	3	90
UKUPNO	114	1240

Izvor: UHY savjetovanje prema: TZ Trpanj

Smještajni kapacitet općine iznosi 114 smještajnih jedinica te 12040 postelja. Najbrojnija vrsta smještaja su privatni smještaji, koji imaju i ukupno najveći kapacitet postelja, točnije čine 69,35% ukupnog kapaciteta postelja na području općine Trpanj.

2.5.4.2. Poljoprivreda

Općina Trpanj, član je Lokalne akcijske grupe LAG 5 čije je sjedište u Orebiću. Područje LAG-a 5 ima 988,21 km², a sastoji se od 12 jedinica lokalne samouprave, 11 općina i jednog grada. Na području LAG-a 5 živi 27 312 stanovnika ili 20% ukupnog stanovništva Dubrovačko-neretvanske županije. Osnovan je 2012. godine kao nastojanje lokalnih aktivista da se postojeće stanje promijeni nabolje. Područje LAG-a 5 pripada najjužnijoj hrvatskoj županiji, Dubrovačko–neretvanskoj i ima pet dijelova: otoke Korčulu, Mljet i Lastovo, poluotok Pelješac i Dubrovačko primorje. Obuhvaća 12 jedinica lokalne samouprave: Blato, Dubrovačko primorje, Janjinu, Korčulu, Lastovo, Lumbardu, Mljet, Orebić, Smokvicu, Ston, Trpanj i Vela Luku.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku (prema zanimanju i starosti) iz 2011. godine od ukupno 255 zaposlenih u općini Trpanj, 58 ljudi se bavi poljoprivredom, šumarstvom, ribarstvom i lovstvom. Većina ih je starosne dobi od 60 godina i više, dok je jako malo mladih ljudi uključeno u taj segment gospodarstva, što kao posljedicu ima manjak (nedostatak) poduzetničkog duha i inovativnosti. Tip gospodarstava koji je najzastupljeniji na području Općine je obiteljsko gospodarstvo, te je prema podacima iz mjeseca rujna 2015. godine, Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, u Općini Trpanj upisano ukupno njih **65**. Registrirano je jedno trgovačko društvo, dok ne postoji niti jedna registrirana zadruga, obrt, čiji izostanak ukazuje na čitav niz problema primarnog sektora i njegov mali značaj za socio-ekonomski status stanovništva.

Sva gospodarstva iz Upisnika u isti su upisana prema sjedištu poljoprivrednog gospodarstva, odnosno prebivalištu nositelja obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva. ARKOD sustav je nadogradnja Upisnika, te stoga niti jedan poljoprivrednik ne može ostvariti pravo na potporu Europske unije za poljoprivrednu proizvodnju ukoliko nije u njemu evidentiran.

Vrlo je učestala pojava da poljoprivrednik ima prebivalište na jednoj adresi, a zemljište koje obrađuje nalazi se izvan te lokacije, npr. nekoliko kilometara dalje.

Tablica br. 25: Vrste uporabe zemljišta u Općini prema podacima ARKOD sustava, na dan 02.10.2015.

Vrsta uporabe zemljišta	ARKOD površina (ha)	Br. ARKOD parcela
Oranica	1,10	10
Plastenik	-	-
Livada	-	-
Krški pašnjak	68,85	6
Vinograd	30,94	225
Maslinik	35,28	209
Voćne vrste	1,64	11
Mješani trajni nasadi	0,32	2
UKUPNO	138,13	463

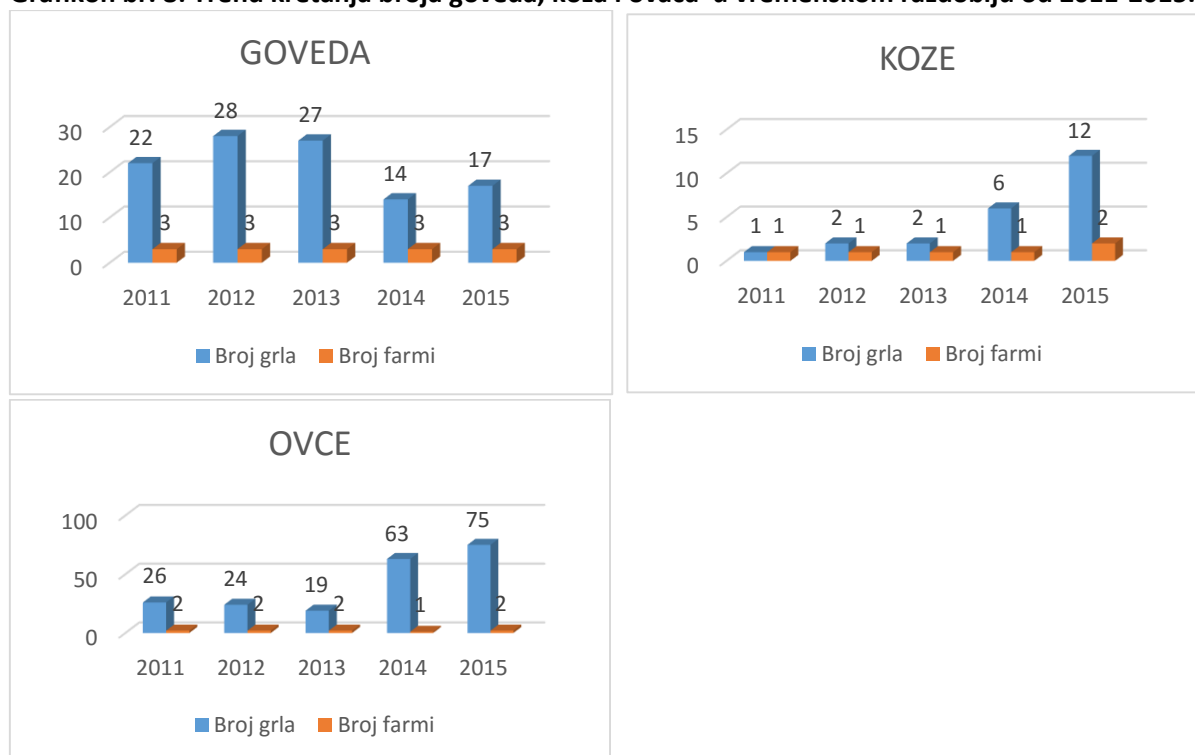
Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Nacionalnim sustavom identifikacije zemljišnih parcela, Arkodom, na području Općine Trpanj zabilježena je vrsta uporabe zemljišta na **65** poljoprivrednih gospodarstava, a pritom treba reći da

jedno poljoprivredno gospodarstvo može imati više vrsta uporabe zemljišta. Korištenje krškog pašnjaka površine 68,85 m² dominira u odnosu na korištenje drugog zemljišta. Vidljivo je nepostojanje plastenika i livade za uporabu, dok lokalno stanovništvo gotovo podjednako interesira vinogradarstvo i maslinarstvo.

Prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, tijekom 2014. godine na području općine Trpanj, 42 korisnika su podnijela jedinstveni Zahtjev u sklopu kojeg su zatražili potporu sukladno Pravilniku o provedbi izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja, NN (35/15). Jedinstveni Zahtjev za potporu za 2015. godinu na listu A sadržavao je: osnovne podatke o poljoprivredniku, zahtjeve za potpore, popis dodatne obavezne dokumentacije, izjave i potpis korisnika. Prema podacima iz Ministarstva poljoprivrede za 2014. godinu, na području općine Trpanj, nije evidentiran niti jedan korisnik u prethodnoj godini koji je dobio certifikat odnosno potvrđnicu za bavljenje ekološkom proizvodnjom.

Grafikon br. 8: Trend kretanja broja goveda, koza i ovaca u vremenskom razdoblju od 2011-2015.

Izvor: UHY savjetovanje prema: podacima Hrvatske poljoprivredne agencije

Podaci o broju životinja držanih na gospodarstvima u općini Trpanj u vremenskom razdoblju od 2011-2015. godine, dobiveni su od strane Hrvatske poljoprivredne agencije koja vodi Jedinstveni registar domaćih životinja. On je ustrojen u sklopu predpristupnog procesa Republike Hrvatske punopravnom članstvu u EU, a radi kvalitetnije provedbe mjera zaštite zdravlja ljudi i životinja od zaraznih i nametničkih bolesti, radi kontrole prometa životinja i radi kvalitetnije kontrole sustava potpora u stočarstvu, radi provedbe sustava ocjene kvalitete trupova i polovica na liniji klanja itd., a zapravo neprekidno traje nadograđivanje pojedinim novim informatičkim aplikacijama koje omogućavaju pristup još širem spektru informacija o pojedinim farmama, a što čini izvrsnu podlogu za utvrđivanje stanja u stočarskom sektoru RH.

Svaki gospodarstvenik koji na svom posjedu drži životinju/e, dužan je to prijaviti nadležnoj Agenciji, prema Pravilniku o obveznom označavanju i registraciji goveda, koza, ovaca i svinja. Prema podacima iz Jedinstvenog registra domaćih životinja, stanovništvo Općine pokazuje interes za držanjem koza i ovaca u svrhu proizvodnje mesa, mlijeka i sira kao krajnjeg proizvoda, čija se prodaja uglavnom vrši na kućnom pragu. Promatrajući vremensko razdoblje od 2011-2015. godine, vidljivo je kako broj koza i ovaca iz godine u godinu raste, iako je on izrazito mali, dok je broj goveda u potpunosti zanemariv. Najveći interes za držanjem životinja bilježe naselja Duba Pelješka i Gornja Vručica.

Prostor Općine, poglavito brdoviti dio, nije niti približno iskorišten za uzgoj koza i ovaca koliko bi trebao biti, što je šteta upravo zbog toga što su ove životinje male tjelesne građe i nezahtjevne za držanje. Potrebno je istaknuti da su je njihova prisutnost od velike važnosti za održavanje zelenih površina i čišćenje korova, te samim time dobra prevencija u sprečavanju požara. U kontekstu, primjerice pčelarstva takva preventiva od pojave požara bitno utječe na očuvanje pčelinje paše.

Ovi „čistači terena“ učinkovito pretvaraju grubu, voluminoznu krmu u visokovrijedne proizvode: meso i mlijeko, a pokretanjem kvalitetnih proizvoda, poput primjerice-kozjeg sira, može imati i za posljedicu dodavanja dodatne vrijednosti turizmu jer će spomenuti proizvod vrlo vjerojatno biti prepoznat i od strane potencijalnih konzumenata.

U Općini Trpanj prema podacima Hrvatske poljoprivredne agencije, u 2015. godini najbrojnija je bila Sanska pasmina koza koja je ujedno jedna od rasprostranjenijih u svijetu. Dobrih je proizvodnih odlika te je prema potvrđivanju trupa ubrajamo u skupinu tjelesno najrazvijenijih pasmina koza. Proizvodnja mlijeka je primarna namjena uzgoja ove pasmine, ali i u proizvodnji mesa ostvaruje izuzetne rezultate, obzirom da je okarakterizirana visokom plodnošću (180–200%), dnevnim prirastima jaradi iznad 200 g, te težinom odraslih grla od oko 70 kg.

Jadranski tip mediteranske klime odlikovan dugim, suhim, toplim ljetima, te blagim i vlažnim zimama, pogodan je ne samo za sadnju vinograda i maslinika, već i za uzgoj agruma, prvenstveno naranči, mandarina i limuna, ali i smokvi, badema, te šipka. Klima i položaj uzrokovali su da na ovom području raste dosta ljekovitog i aromatičnog bilja: metvica, ružmarin, kadulja, lavanda, mažuran, vrijesak. Velik problem je nepostojanje adekvatnog tržišta (organizirani otkup i plasman proizvoda), stoga proizvođači svoje proizvode ne prerađuju nego prodaju direktno na vlastitom domaćinstvu ili pronalaze druge kanale prodaje.

Prekretnicu u sadnji voća i povrća, predstavlja i navodnjavanje. U Općini kao i u ostatku Hrvatske ono nije zastupljeno u mjeri u kojoj bi trebalo biti, ali se ide u smjeru povećanja površina pod sustavima navodnjavanja. Pčelarstvo je također prisutno zanimanje na području Općine, ali ne kao u ostatku županije. Prema podacima Hrvatskog pčelarskog saveza postoji 9 registriranih pčelara na području Općine koji su ujedno članovi Pčelarske udruge Vrijesak Pelješac čije je sjedište u Stonu, a predsjednik im je Ante Karač. Prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, najviše površina u Arkod sustavu nakon krških pašnjaka čine maslinici sa prijavljenom površinom od **35,28 ha**. Najzastupljenije sorte maslina na poluotoku Pelješcu su Oblica i Paštrica.

Oblica se u našem uzgojnom području uzgaja više od 2 000 godina i predstavlja našu najbrojniju i gospodarski najvrjedniju sortu masline. Prema procjeni struke, u Hrvatskoj se danas uzgaja oko 3 milijuna stabala oblice. Sadržaj ulja u plodu varira od 18–21%, ovisno o uzgojnom području i uvjetima

uzgoja. Osim krupnog ploda, sorta ima visoku toleranciju na sušu, dobro uspijeva na siromašnim i škrtim tlima te podnosi jače udare vjetra – što su sve razlozi njenog uspješnog uzgoja u našem području. Ima vrlo dobru otpornost na napad raka masline, ali je osjetljiva na napad paunovog oka i maslinine muhe. Djelomično je samooplodna sorta i sklona je alternativnoj rodnosti, što smanjuje njenu gospodarsku vrijednost. Dobri oprašivači ove sorte su drobnica, lastovka i levantinka te više uvezenih sorta. Veoma je adaptabilna sorta i može se uzgajati na različitim položajima, nagibima i nadmorskim visinama. S obzirom na njenu brojnost, oblica je gospodarski najvažnija sorta masline koja zavrjeđuje proizvodnju sortnog maslinovog ulja te ulja koje može dobiti jednu od oznaka zaštite proizvoda: izvornost, zemljopisno porijeklo ili tradicionalni ugled. Potencijal oblice posebno se vidi na škrtim terenima, gdje nije moguć uzgoj drugih sorta masline. Zbog krupnoće, sorta se koristi za zeleno i crno konzerviranje te prerađuje u ulje. Oblica neujednačeno dozrijeva pa na stablu nalazimo plodove različite obojenosti od zelene, žute, zlatnožute, ljubičaste do potpuno crne boje. Bjelica/Paštrica/Mesnica/Žutica je drvenasta trajnica, snažnog debla i bujne kuglaste krošnje. Na mjestima grananja stvaraju se udubljenja u deblu i ograncima po kojima je ovu sortu relativno lako razlikovati od drugih. Sorta je dobila ime po bjelkastoj boji naličja lista. Kada puše vjetar, lišće se njiše i stvara privid bijele boje lista. Ime mesnica dobila je radi velikog udjela sočnog dijela ploda u odnosu na košticu, dok je ime žutica dobila zbog blijedo žute boje nedozrelog ploda.

Vinogradarstvo karakterizira rasparceliranost vinogradarskih površina što pokazuje činjenica da se najveći dio vinograda nalazi se u vlasništvu obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava na više parcela, s prosječnom površinom manjom od 1 ha.

Prema Pravilniku o zemljopisnim područjima uzgoja vinove loze, Republika Hrvatska dijeli se na tri vinogradarske regije:

1. Istočna kontinentalna Hrvatska
2. Zapadna kontinentalna Hrvatska
3. Primorska Hrvatska

Vinogradarska regija Primorska Hrvatska dijeli se na nekoliko podregija, među kojima je i Srednja i Južna Dalmacija unutar koje se nalazi Vinogorje Pelješac. Prema podjeli vinorodnih zona proizvodnje, područje općine Trpanj nalazi se u zoni CIII.

Pravilnikom o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze, donešenog od strane Ministarstva poljoprivrede, za područje Općine preporučava se uzgoj sljedećih kultivara: Alicante Bouschet, Babica, Babić, Bogdanuša, Bratkovina, Bratkovina crvena, Cabernet franc, Cabernet sauvignon, Cetinka, Chardonnay, Crljenak viški, Debit, Dobričić, Drnekuša, Glavinuša, Graševina, Grk, Kadarun, Kurtelaška bijela, Ljutac, Malvasija dubrovačka bijela, Maraština, Merlot, Mladenka, Mourverdre, Muškat crveni, Muškat ruža crni, Muškat žuti, Ninčuša, Plavac mali crni, Plavac mali sivi, Plavina, Pošip bijeli, Pošip crni, Prč, Rkaciteli, Syrah, Tempranillo, Trebbiano Toscano, Trbljan, Tribidrag, Viognier bijeli, Vlaška, Vranac, Vugava, Zlatarica, Žilavka.

Prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju za 2014. godinu, u općini Trpanj evidentirano je 13 proizvođača mošta odnosno vina sa ukupnom proizvodnjom od 20,7 hl od čega se 15,1 odnosilo na crno, odnosno rose vino, a 5,6 hl na bijelo vino.

Prijavljena proizvodnja grožđa iznosila je 3,5 tona. Lokalni proizvođači uglavnom prodaju vino na vlastitom gospodarstvu, jer su njihove količine proizvedenog vina male i kao takve nedosatne za tržište.

Tablica br. 26: Prijavljena proizvodnja grožđa i vina za 2014. godinu

Općina	Grožđe(t)	Vino c/r (hl)	Vino b (hl)	Ukupno (hl)
Trpanj	3,5	15,1	5,6	20,7

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Ne treba izostaviti unapređenje kvalitete i brandiranje lokalnih vina te njihovu ponudu na području cijelog prostora, što također može imati značajan učinak na daljnji razvoj turističke ponude prostora. Najzastupljenija sorta vina je Plavac mali, ne samo na području ove Općine nego i na cijelom poluotoku. Sorta je otporna na napade gljivičnih bolesti. Bobica imaju debelu kožicu i čvrstu građu s puno sladora. Vino je tamno-rubinaste boje s modrim refleksom, lijepo razvijenog mirisa, krepko je i trpko sa specifičnim okusom. Najbolji vrhunski plavci nastaju na položajima Dingač i Postup na poluotoku Pelješcu, na južnoj strani otoka Hvara, kao i na dobrim položajima na bračkom i viškom vinogorju. Dobivaju ime položaja ili se nazivaju nekim drugim imenom. Dingač je prvo, a Postup drugo po redu zaštićeno hrvatsko crno vino. Upornim nastojanjem hrvatskog vinara Miljenka Mikea Grgicha, dokazano je da su sorte grožđa primitivo i zinfandel genetski rođaci plavca malog, odnosno, da je plavac mali nastao križanjem sorte crljenka (Crljenak kaštelanski) sa sortom Dobričić.

Ekološka proizvodnja hrane

Na ovom području, kao i u ostatku Hrvatske, najzastupljenija je konvencionalna poljoprivreda koju odlikuje korištenje mineralnih gnojiva, agrokemikalija, te upotreba tretiranog sjemena. Nepostojanje većih okolišnih onečišćivača (tvornica, rafinerija i drugih industrijskih pogona) predstavlja izvrstan preduvjet razvoja ekološki prihvatljive i održive poljoprivrede temeljene na konceptu uzgoja organskih proizvoda, što ova Općina ima.

Veliki broj neobrađenih poljoprivrednih površina u Općini Trpanj kao i onih na kojima je prisutan ekstenzivan način poljoprivredne proizvodnje mogao bi se preusmjeriti na ekološku proizvodnju, koja bi zbog ostvarene dodane vrijednosti mogla povećati konkurentnost OPG-a. Razlika u pristupu u konvencionalnoj i ekološkoj poljoprivredi nalazi se u ekonomskom i tehnološkom principu. Konvencionalna poljoprivreda se fokusira na postizanje maksimalnih prinosa specifičnih kultura, a bazira se na prilično jednostavnom promišljanju: prinosi se povećavaju unošenjem tvari i uklanjanjem rizika – „štetnika“. Ovakva praksa nije opravdana jer se uništavaju proizvodne površine, ugrožava bioraznolikost, podržava štetna industrija, potiču klimatske promjene i slično. Ekološka poljoprivreda ima kompleksniji pristup koji pored same proizvodnje predstavlja i očuvanje prirodnih resursa. Pristup ekološke poljoprivrede razbija linearni proces i pretvara ga u kružni tok tvari i energije. Poljoprivrednik s tla iznosi određene proizvode, međutim kružni tok se zatvara uz pomoć kompostiranja, zelene gnojidbe odnosno gnojiva proizvedenog na samom gospodarstvu.

Ekološka proizvodnja poseban je sustav održivoga gospodarenja u poljoprivredi i šumarstvu koji obuhvaća uzgoj bilja i životinja, proizvodnju hrane, sirovina i prirodnih vlakana te preradu primarnih proizvoda, a uključuje sve ekološki, gospodarski i društveno opravdane proizvodno-tehnološke metode, zahvate i sustave, najpovoljnije koristeći plodnost tla i raspoložive vode, prirodna svojstva biljaka, životinja i krajobraza, povećanje prinosa i otpornosti biljaka pomoću prirodnih sila i zakona, uz

propisanu uporabu gnojiva, sredstava za zaštitu bilja i životinja, sukladno s međunarodno usvojenim normama i načelima. Ekološka proizvodnja, odnosno poljoprivreda je dugoročno etički, socijalno, zdravstveno i ekonomski prihvatljivija od konvencionalne proizvodnje.

Slika 3: Znak za hrvatski eko proizvod

Izvor: *Pravilnik o deklaraciji i označavanju ekoloških proizvoda*, Ministarstvo poljoprivrede

Prema popisu subjekata u ekološkoj proizvodnji koji imaju certifikat, odnosno potvrđnicu objavljenog 2013. godine od strane Ministarstva poljoprivrede, u općini Trpanj nije registriran niti jedan proizvođač ekološke hrane. Inače, certifikatom se registriranoj djelatnosti potvrđuje da su proizvodi proizvedeni sukladno zakonima i pravilnicima o ekološkoj proizvodnji, a njegovim dobivanjem, proizvođač ima pravo na korištenje znaka „ekoproizvod“. Zadnji korak je podnošenje zahtjeva za izdavanjem Rješenja o pravu korištenja znaka Ministarstvu poljoprivrede. Zahtjev za eko markicu se svake godine mora ponovo tražiti za svaki pojedini proizvod. Ekološka poljoprivreda je u potpunosti integrirana u politiku ruralnog razvoja i ima strateško dugoročno značenje za održivi razvitak hrvatskog ruralnog prostora i poljoprivrede, kao što je i navedeno u Akcijskom planu razvoja ekološke poljoprivrede u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2011.-2016. godine.

2.6. Prostorno planiranje i infrastruktura

2.6.1. Prostorno planiranje

U analizi prostornog planiranja i infrastrukture, uz informacije općinske uprave korišteni su podaci usvojenog Prostornog plana uređenja Općine Trpanj sa odgovarajućim izmjenama i odredbama iz 2008. godine.

1. Građevinsko područje naselja predstavlja dio područja općine koji je predviđen za izgradnju, razvoj i uređenje pojedinog naselja. Planom su utvrđena građevinska područja za:

- a) naselje Trpanj
- b) naselje Gornja Vrućica,
- c) naselje Donja Vrućica (čijim se izdvojenim dijelom smatra područje uvale Divna),
- d) naselje Duba Pelješka (čijim se izdvojenim dijelom smatra područje luke Dube Pelješke) s izdvojenim dijelovima.

2. Unutar građevinskih područja naselja razgraničene su površine mješovite namjene, a koje se detaljnije mogu raščlanjivati i planovima uređenja užih područja (UPU, DPU).

3. U okviru građevinskih područja naselja ovim Planom razgraničene su površine i isključive namjene:

- a) ugostiteljsko-turističku namjenu (T3): TL „Kamp Duba“ u okviru građevinskog područja naselja Duba Pelješka u naravi izgrađeni postojeći kamp
- b) ugostiteljsko-turističku namjenu (T3): TL „Kamp Luka“ u okviru građevinskog područja naselja Trpanj u naravi izgrađeni postojeći kamp
- c) ugostiteljsko-turističku namjenu (T1): TL „Faraon“ hotel u okviru građevinskog područja naselja Trpanj u naravi izgrađeni postojeći hotel
- d) ugostiteljsko-turističku namjenu (T1): TL „Blaca“ hotel u okviru građevinskog područja naselja Trpanj u naravi planirani hotel
- e) ugostiteljsko-turističku namjenu (T2): TL „Luka 1“ u okviru građevinskog područja naselja Trpanj u naravi turističko naselje
- f) luka nautičkog turizma LN „Trpanj“
- g) gospodarsku namjenu (I): GL „Trpanj 1“ (u okviru naselja Trpanj u naravi izgrađena gospodarska zona
- h) gospodarsku namjenu (I): GL „Trpanj 2“ (u okviru naselja Trpanj u naravi izgrađena gospodarska zona
- i) športsko-rekreacijsku namjenu: uređene plaže „Luka“ (R3). Površine namijenjene uređenim plažama planirane su u naselju Trpanj (uređena plaža „Luka“)
- j) športsko-rekreacijsku namjenu: ŠRC «Trpanj»
- k) športska luka (LS) „Trpanj“
- l) prometna namjena – parkirališta „Centar 1“ i „Centar 2“ – Trpanj..

2.6.2. Prometna infrastruktura

2.6.2.1. Cestovni promet

Za potrebe odvijanja cestovnog prometa na području općine Trpanj određena je osnovna mreža javnih cesta :

- a) **državna cesta D-415** (postojeća cesta, od ceste D-414 do trajektnog pristaništa u naselju Trpanj dolinom Prosik)
- b) **lokalna cesta** (postojeća cesta, od ceste D-415 do naselja Duba Pelješka);

Izgradnjom suvremene autoceste Zagreb-Split a potom i nastavak njene izgradnje prema Dubrovniku, osigurana je prilično dobra cestovna povezanost Pelješca sa sjevernim i sjeverozapadnim dijelovima Hrvatske, a time i s brojnim emitivnim tržištima.

Izgradnjom Pelješkog mosta povezanost će biti još bolja. Time će se glavna pelješka prometnica, državna cesta D414, spojiti na Jadransku turističku cestu D8, odnosno na autocestu Zagreb – Dubrovnik. Dr

Džavna cesta D414 (D8-Ston-Janjina-Orebić) glavna je poluotočka prometnica i poveznica jugoistočnog i sjeverozapadnog dijela Pelješca. Njome se, uz ostalo, odvija i redovni autobusni promet. Autobusni promet preko poluotoka Pelješca obavljaju dva poduzeća i to JP Libertas iz Dubrovnika i Autotrans Rijeka.

Ostale ceste Pelješca županijskog i/ili lokalnog značenja su:

Općina Trpanj

- ✓ D 415 – D414 (kod Krive doline)
- ✓ L – 69002 D415-Gornja Vručica-Donja Vručica-Duba

2.6.2.2. Brodski promet

Glavna trajektna pristaništa na Pelješcu, nalaze na području općine Trpanj (veza Ploče - Trpanj) i Orebić (veza Orebić – Korčula). Na obje linije prometuju trajekti u vlasništvu poduzeća Jadrolinija.

Luka u Trpnju je otvorena za javni promet županijskog značaja, te postoji potreba za daljnjom izgradnjom luke od lokalnog značaja, nautičkom lukom, sportskom lukom te povećanjem broja privežišta te komunalnog priveza domicilnog stanovništva.

2.6.3. Elektroopskrba

Poluotok Pelješac je uključen u državnu elektroenergetsku mrežu preko otočnog dalekovoda DV 110 kV HE „Zakučac“ – TS „Dugi RaT“ – TS „Nerežišće“ – TS „Starigrad“ – TS „Blato“ – TS „Ston“. Generalno gledano, sva naselja Pelješka dobro su pokrivena električnom energijom.

Općina Trpanj napaja se električnom energijom iz TS „Pijavičino“ zračnim kabelom 10 kV. Vod iz pravca naselja Oskorušno ide do trafostanice TS „Vručica Gornja“, odakle se račva prema Trpnju, odnosno Donjoj Vručici i Dubi. Za općinu Trpanj najznačajnije su trafostanice Vručica Donja, Duba Trpanjska, Trpanj 1, Trpanj 2, Faraon, Ville i Luka. Kako bi se poboljšala opskrba zone uvale Divna, planira se nova trafostanica kapaciteta 10(20)/0,4 kV.

2.6.4. Vodoopskrba i odvodnja

Iako su sva općinska središta i veća naselja Pelješka relativno dobro riješila problem vodoopskrbe, ipak valja naglasiti da vodoopskrbna situacija na Pelješcu još uvijek ne zadovoljava suvremene civilizacijske standarde, osobito kad je riječ o manjim, slabije napućenim naseljima.

U općini Trpanj samo naselje Trpanj ima izgrađenu vodoopskrbnu mrežu. Iako je inicijalni vodovod izgrađen još 1950-tih godina kaptiranjem lokalnog izvora „Orah“, kvalitetna vodoopskrba ostvarena je tek izgradnjom regionalnog vodovoda NPKL i priključenjem na njega iz pravca općine Orebić. Ostala naselja općine (Gornja i Donja Vručica te Duba) još se uvijek snabdijevaju iz vlastitih gustirni i/ili bunara. Kako bi se poboljšalo postojeće stanje, planira se polaganje cjevovoda do Gornje i Donje Vručice te Dube, pri čemu bi se izgradila vodosprema s prepumpnom stanicom u zoni iznad uvale Divna i naselja Duba Pelješka.

Općina Trpanj nema riješenu odvodnju otpadnih ni oborinskih voda u obliku javne kanalizacije. Današnje stanje može se svesti na svega nekoliko malih lokalnih podsustava, vezanih uz hotelsko-turističke objekte u Trpnju. Odvodnja otpadnih voda svih naselja općine obavlja se putem septičkih jama s dispozicijom tekuće faze u podzemlje ili u priobalno more. Budući je takvo stanje ekološki neodrživo, planirana je izgradnja razdjelnog kanalizacijskog sustava, kojim se posebno odvode otpadne, a posebno oborinske vode.

2.6.5. Zaštita okoliša

2.6.5.1. Upravljanje i odlaganje otpada

Zbrinjavanje krutog otpada predstavlja još jedan u nizu neadekvatno riješenih infrastrukturnih problema poluotoka Pelješca bez obzira o kojoj je jedinici lokalne samouprave riječ. Naime, iako se većina komunalnog otpada generiranog na području sve četiri jedinice lokalne samouprave poluotoka danas „izvozi“ u Neum, to ne može biti dugoročno prihvatljivo rješenje. Istodobno, prema podacima sadržanim u PPU općine Trpanj komunalni otpad koji se prikuplja na njenom području donedavno se deponirao na neuređenom deponiju u zoni Luka. Kako to nije bilo adekvatno i dugoročno održivo rješenje, u prostornom se planu navodi kako trajno rješenje valja pronaći u suradnji s DNŽ.

2.6.5. Ostali aspekti zaštite okoliša

Na području Općine ovim Planom utvrđuju se, na temelju zakonskih propisa i standarda te slijedom prijedloga PPDNŽ, sljedeći vrijedni dijelovi prirode:

a/ osobito vrijedni predjeli – prirodni i kultivirani krajobrazi:

- ✓ šuma u naselju Trpanj «Glavice» (od Gradine do uvale Blace s uvalom Blace),
- ✓ visovi u pozadini naselja Trpanj i unutrašnji dio Općine Trpanj osobito «predjel od uvale Divna do uvale Duba» (PPDNŽ) te padine Sv. Ilije od prijevoja Vlaštica prema zapadu Općine (područje u Općini Trpanj s dijelom u Općini Orebić tvori cjelinu i potencijalni je prostor za pokretanje postupka za stavljanje pod zaštitu.

b/ pojedinačna prirodna krajobrazna vrijednost:

- ✓ skupina stoljetnih čempresa uz crkvu Sv. Jurja – Gornja Vrućica;
- ✓ skupina stoljetnih čempresa uz crkvu Sv. Kuzme i Damjana - Donja Vrućica; pa se predlože pokretanje postupka za stavljanje pod zaštitu.

Gradske plaže Luka i Pozora, uvala Jezero (dostupna brodom ili pješice nedaleko Trpnja), zapadno od Trpnja šljunčane plaže Divna, Duba i Jezero.

U Trpnju, u uvali Blace, nalazi se ljekovito blato, temeljem čega postoje mogućnosti razvoja zdravstvenog turizma. U podmorju je niz zanimljivih lokaliteta za ronjenje. Ljekovito blato u uvali Blace pomaže u liječenju reumatskih oboljenja i oboljenja ženskih genitalnih organa (potvrđeno službenom analizom, ne koristi se sustavno). Potrebno je napomenuti da je Institut Ruđer Bošković napravio temeljnu ekološki stidiju navedenog lokaliteta.

2.6.6. Energetski sustavi

Na području općine iskoristivost alternativnih izvora energije je vrlo niska. Osim malog broja solarnih panela ne koristi se nikakvi drugi alternativni oblik obnovljive energije. Zbog relativno visoke cijene ni u turističkoj infrastrukturi nema ugrađenih solarnih panela, kao ni drugih alternativnih izvora energije.

2.6.7. ICT

Izgrađenost i/ili raspoloživost prikladne telekomunikacijske infrastrukture, odnosno efikasno funkcioniranje telekomunikacijskog sustava predstavlja ključni čimbenik suvremene komunikacije, a time i presudan činitelj funkcioniranja ne samo gospodarstva, već i društva u cjelini. Cijeli telekomunikacijski promet na Pelješcu odvija se preko tranzitne centrale u Dubrovniku na koju su vezane automatske telefonske centrale pojedinih općina, odnosno naselja poluotoka.

Pristup suvremenim komunikacijskim tehnologijama na području općine Trpanj nije na zavidnoj razini. Postojeća Internet veza na području općine nije u skladu s potrebama i kapacitetima. Od svih naselja u općini, samo naselje Trpanj ima postavljenu Internet vezu.

Slika 4: Dostupnost širokopojasnog pristupa

Izvor: <http://www.hakom.hr/> (datum posjete: 18.12.2015.)

Ovakav prikaz obuhvaća područja, prikazana različitim bojama, za koja operatori imaju mogućnost pružanja širokopojasnog pristupa Internetu pristupnim brzinama od 2 do 30 Mbit/s, od 30 do 100 Mbit/s i većim od 100 Mbit/s putem vlastite infrastrukture, odnosno područja na kojima pojedini operatori mogu u kratkom roku i bez značajnijih ulaganja spojiti korisnike na vlastitu pristupnu širokopojasnu infrastrukturu.

2.6.8. Društvena infrastruktura

2.6.8.1. Odgoj i školstvo

Prva škola u Trpnju osnovana je 1839. godine. Privatne osnovne škole postojale su u ovom mjestu i ranije. U pučku školu išla su samo muška djeca, da bi 1848. i djevojčice počele pohađati nastavu. Kapelani - učitelji, od davnina u Trpnju nazivani meštiri, nastavu su do 1814. držali u zgradi Kapelanije, a nakon toga od 1847. kao školska prostorija služila im je crkva Gospe od Karmela, koja je tada bila izvan kulta.

Kada je ova crkva vraćena kultu, nastava se održavala u nekoliko privatnih kuća, da bi se nakon 1881. godine držala u zgradi u kojoj i sada djeca iz Trpnja, Gornje Vrućice, Donje Vrućice i Dube pohađaju nastavu.

U području osnovnoškolskog obrazovanja u općini djeluje Osnovna škola Trpanj, koja obuhvaća područja Donja Vrućica, Duba Pelješka, Gornja Vrućica i Trpanj.

Tablica br. 27: Broj djelatnika Osnovne škole „Vjekoslav Kaleb“

Djelatnici	Broj
učitelja razredne nastave:	2
učitelja predmetne nastave:	14
stručnih suradnika:	1
ostalih djelatnika:	2
UK	19

Izvor: UHY savjetovanje prema: <http://os-trpanj.skole.hr/skola/djelatnici> (datum posjete: 12.11.2015.)

Osnovna škola „Vjekoslav Kaleb“ zapošljava 38 djelatnika, od toga 25 učitelja, 7 stručnih suradnika te 6 ostalih djelatnika.

Slika 5: Osnovna škola Trpanj

2.6.8.2. Zdravstvo i socijalna skrb

U svrhu zdravstvene i socijalne skrbi na području Općine nalaze se:

- ✓ Ordinacija opće medicine
- ✓ Ambulanta dentalne medicine
- ✓ Turistička ambulanta

2.6.8.3. Kultura

Materijalna baština

Kulturna dobra na području općine i status zaštite:

1. Župna crkva Sv. Petra i Pavla Trpanj TR-A/3 P
1. Crkva Gospe od Karmela Trpanj TR-A/2 P
2. Kapelica Gospe od Milosrđa Trpanj P
3. Crkva sv. Nikole Trpanj ev-TR-A/3 E
4. Crkva sv. Roka (s grobljem) Trpanj TR-A/1 P
5. Crkva sv. Križa (s grobljem) Trpanj ev-TR-A/2 E
6. Kapela sv. Antuna Trpanj ev-TR-A/1 E
7. Crkva sv. Spasa G. Vručica ev-TR-C/3 E
8. Crkvica sv. Paškala G. Vručica P
9. Crkva sv. Jurja (s grobljem) G. Vručica P
10. Župna crkva Gospe od Milosrđa G. Vručica TR-C/1 P
11. Crkva sv. Kuzme i Damjana D. Vručica ev-TR-B/1 E
12. Crkva sv. Margarite s grobljem Duba Pelj. TR-D/1 P
13. Ostaci crkve Sv. Petra Trpanj ev-TR-A/11 E
14. Bota, stranj Gundulića Trpanj ev-TR-A/7 E
15. Ostaci ljetnikovca Gundulić Trpanj ev-TR-A/6 E
16. Magazin Gučetić G. Vručica ev-TR-C/5 E
17. Ostaci ljetnikovca Bunić D. Vručica ev-TR-B/3 E
18. Ljetnikovac Dobrosravić Duba Pelj. ev-TR-D/2 E
19. Ostaci ljetnikovca Ranjina s kapelom D. Vručica ev-TR-B/2 E
20. Ostaci ljetnikovca Zamanja G. Vručica ev-TR-C/4 E
21. Ljetnikovac Ranjina (ruševina) Trpanj ev-TR-A/5 E
22. Špilja Duboki dolac Trpanj ev-TR-A/8 E
23. Špilja Vilina Trpanj ev-TR-A/9 E
24. Špilja Ferenčina Trpanj ev-TR-A/10 E
25. Lokalitet Žalo - (villa rustica) Trpanj ev-TR-A/12 E
26. Ostaci crkve sv. Petra ad Ripas Trpanj P
27. Gomile na Muškatu G. Vručica ev-TR-C/7 E
28. Gradina G. Vručica ev-TR-C/6 E
29. Gomila D. Vručica ev-TR-B/4 E
30. Lokalitet - rimski castrum
31. Trpanjsko polje, Trpanj, P
32. sklop sv. Roka s grobljem Trpanj Ep
33. sklop sv. Jurja s grobljem G. Vručica Ep
34. sklop sv. Paškala i zaselka Kračinići G. Vručica Ep
35. sklop Blažene Gospe od Milosrđa G. Vručica Ep
36. sklop sv. Kuzme i Damjana s grobljem

Od navedenih izdvajaju se:

Gradina

Na brijegu nad samom lukom nalazi se utvrda Gradina, nastala najvjerojatnije u nesigurnim prilikama kasnoantičkog vremena, kada je bizanski car Justijan protjerao Istočne Gote iz Ilirika i podigao niz utvrda duž naše obale, da bi osigurao nesmetanu plovidbu. Stubište i put koji vodi do ovog najznačajnijeg spomenika kulture i ujedno izvanrednog vidikovca izgrađeno je 1936. godine.

Kip Gospe „Zvijezde mora“

S Gradine, izvanrednog vidikovca puca pogled na Trpanjsku luku i kip Gospe „Zvijezde mora“ koji je podignut na morskom grebenu i valobranu ispred luke – kao zavjet moreplovcima iz Trpnja koji su plovili svjetskim morima. Na blagdan Velike Gospe 15. kolovoza stanovnici Trpnja i okolice prilaze brodicama podno kipa Gospe kako bi bili na svečanoj misi, a u večernjim satima se održava velika pučka fešta.

Slika 6 : Kip Gospe „Zvijezde mora“

Crkva sv. Petra i Pavla

Prvi put se spominje u povijesnim spisima 15. 09. 1657 godine. Nekoć je to bila mala crkvica pod titularom sv. Mihovila, ali vremenom je bila nadograđivana.

Od umjetničkih sakralnih djela u ovoj crkvi možemo izdvojiti kip gospe od Rozarija, donešen 1855.g. iz Italije koji je tada zaživio i na općinskom pečatu, a dan kad je kip donešen u Trpanj slavio se kao blagdan sve do 1912.g.

Slika 7: Crkva sv. Petra i Pavla

Crkva Gospe od Karmela

Ovu je crkvu 1645.g. oporučno dao sagraditi tadašnji zemljišni gospodar Trpnja Stjepan Jerolimov Gundulić određujući kako: kroz neprekidnih 40.g. od njegove smrti da se svi prihodi njegovih nekretnina, ma gdje se nalazili, spoje s utrškom prodaje njegovih pokretnih dobara, te da dobiveni novac državni blagajnici upotrebe za izgradnju crkve usred naselja Trpnja, koja treba biti po obliku i veličini kao "Sveta kuća" u Loretu.

Crkva sv. Nikole

Sagradio je pomorac Klement Cvitanović 1840.g. kao zavjet - "budući ga bili pokrili valovi , od smrti oslobođen", - kako piše na kamenom natpisu praga ulazne vratnice crkvene ograde.

Nematerijalna kulturna baština

Na području Općine organiziraju se večeri folklora, koncerti, susreti klapa i slična događanja koja promiču tradicionalne običaje koji predstavljaju nematerijalnu kulturnu baštinu ovog područja.

Večeri folklora

Turistička zajednica općine Trpanj organizira večeri folklora na trpanjskoj rivi, gdje se posjetioци mogu upoznati i uživati u narodnim nošnjama, pjesmi i plesu ovog kraja te se mogu i sami okušati u plesanju tradicionalnog plesa "Lindčo".

Slika 8 : Folklorna večer

Trpanj: dani otvorenih vrata peljeških podruma i brodetijada

U sklopu Dana otvorenih vrata peljeških podruma u Trpnju se organizira kušanje crnih i bijelih kvalitetnih peljeških vina njegovanih u prekrasnim podrumima diljem poluotoka. Da ne ostane samo na tome TZO-Trpanj organizira tradicionalnu brodetijadu u kojoj se natječu brojne ekipe. Cijeli događaj upotpunjen je nastupima mnogih klapa i KUD-ova.

Slika 9: Brodetijada

2.6.8.4. Sport i rekreacija

Sport je sastavni dio života u općini Trpanj. Blaga klima, raznolikost vjetrova, velik broj sunčanih sati samo su neke od prirodnih karakteristika zahvaljujući kojima je moguće bavljenje raznih sportovima.

U općini djeluje 7 sportskih udruga:

1. Bočarski klub "Gornja Vrućica"
2. Bočarski klub "OGRC" Trpanj
3. Nogometni klub "Faraon"
4. Lovačka udruga "Dubrava" - Gornja Vrućica
5. Bočarski klub "FARAON" Trpanj
6. Vaterpolo klub "Trpanj"

Razvoj sporta i rekreacije u općini može biti pospješeno i s razvojem sportskog i pustolovnog turizma koji prema nekim operatorima raste i do 30% godišnje.

3. SWOT ANALIZA

3.1. SWOT - Kapaciteti sustava Općine

SNAGE	SLABOSTI
✓ Organizacija poslova unutar Općine ✓ Član LAG-a 5	✓ Ne postoji tim za pripremu i upravljanje projektima
PRILIKE	PRIJETNJE
✓ Financiranje iz nacionalnih i EU fondova ✓ Podizanje kapaciteta i razvijanje svih organizacija u sustavu općine ✓ Bolja komunikacija i suradnja s drugim JLS-ovima ✓ Mogućnost povezivanja s općinama i gradovima prijateljima	✓ Globalna kriza, otežano financiranje ✓ Administrativne barijere za poslovna ulaganja

3.2. SWOT - Resursi i infrastruktura

SNAGE	SLABOSTI
✓ Povoljne klimatske i reljefne karakteristike ✓ Netaknuta priroda, čisti zrak, voda, more ✓ Blizina NP Mljet ✓ Prirodna baština (skupina stoljetnih čempresa, visovi, gradske plaže itd.)	✓ Depopulacija i denatalitet ✓ Niska stopa zaposlenosti, posebno u mjesecima izvan turističke sezone ✓ Nedovoljno iskorišteni povoljni klimatski uvjeti ✓ Nedovoljno korištenje alternativnih izvora obnovljive energije ✓ Neriješeni imovinsko-pravni odnosi ✓ Postojeća Internet veza na području Općine nije u skladu s potrebama i kapacitetima ✓ Nepotpuna pokrivenost udaljenijih naselja vodoopskrbom, odvodnjom i električnom energijom ✓ Uvale i plaže nisu adekvatno uređene
PRILIKE	PRIJETNJE
✓ Prepoznavanje važnosti zaštite okoliša na državnoj i EU razini ✓ Mogućnosti ulaganja u obnovu i prenamjenu starih objekata ✓ Ulaganje i poticanje ulaganja u obnovljive izvore energije ✓ Mogućnost korištenja nacionalnih programa poticanja zaštite okoliša (npr. FZOEU) ✓ Poboljšanje prometne infrastrukture ✓ Valorizacija prirodne baštine u turističke svrhe	✓ Daljnji odlazak mladih i obrazovanih ljudi ✓ Ilegalna gradnja ✓ Opasnost od požara i daljnje devastacije okoliša

3.3. SWOT - Društvene djelatnosti

SNAGE	SLABOSTI
✓ Materijalna kulturna baština (Gradina, Kip Gospe, brojne crkve itd.) ✓ Nematerijalna kulturna baština (folklor) ✓ Veliki broj aktivnih udruga na području Općine (kulturno-umjetničkih, sportskih....)	✓ Nepovoljna kvalifikacijska struktura stanovnika ✓ Nedovoljno valorizirana kulturna baština ✓ Organizacija manifestacija samo tijekom sezone ✓ Neadekvatno stanje objekata za odgoj i obrazovanje ✓ Nedostatni prostori za brojne udruge
PRILIKE	PRIJETNJE
✓ Valorizacija kulturne baštine u svrhu produženja turističke sezone, osnaživanja lokalnog gospodarstva, broja posjetitelja i noćenja ✓ Lokalna, regionalna i međunarodna suradnja na polju društvenih djelatnosti	✓ Imovinsko-pravni odnosi kao kočnica daljnjeg razvoja i učinkovitijeg organiziranja društvenih djelatnosti

3.4. SWOT - Gospodarstvo

SNAGE	SLABOSTI
✓ Dobra prometna povezanost ✓ Registrirano 13 udruga ✓ Dobar potencijal za razvoj turizma	✓ Gospodarska aktivnost većinom samo u ljetnim mjesecima ✓ Ovisnost o turizmu ✓ Ne postoji poslovna zona sa gospodarskim djelatnostima ✓ Ne postoji dostatna poslovna infrastruktura ✓ Nije donesen program mjera poticanja poduzetništva ✓ Nedostatak investicija u gospodarstvo ✓ Stanje katastra i zemljišnih knjiga
TURIZAM ✓ Geografski položaj, blaga mediteranska klima, čisto more, netaknuta priroda ✓ Razvijen kupališni i kulturni turizam ✓ Unazad 8 godina bilježi pozitivne turističke trendove ✓ Blizina NP Mljet	TURIZAM ✓ Sezonalnost ✓ Sezonski radnici ✓ Nedovoljna osmišljenost koncepta turističke ponude općine
POLJOPRIVREDA ✓ Nezagađeno tlo ✓ Mediteranska klima	POLJOPRIVREDA ✓ Nedovoljno obrazovanog stanovništva u sektoru poljoprivrede ✓ Loša infrastruktura poljoprivrednih područja ✓ Nedovoljni kapaciteti lokalnih poljoprivrednika za iskorištavanje fondova ✓ Nerazvijena prehrambena industrija ✓ Velike površine neiskorištenog zemljišta ✓ Neriješeni imovinsko-pravni odnosi

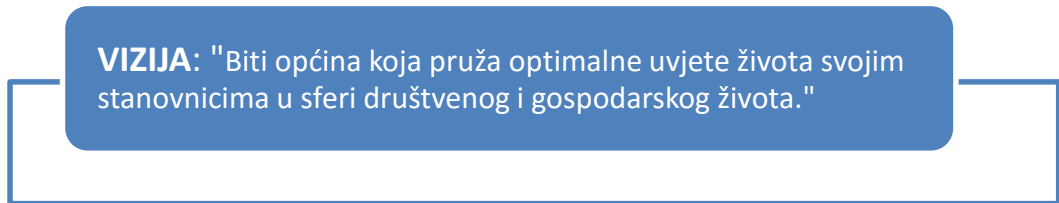
PRILIKE	PRIJETNJE
✓ Potencijal za daljnji razvoj turizma ✓ Potencijal za razvoj poljoprivrede ✓ Prilike financiranja projekata iz EU i nacionalnih fondova ✓ Izgradnja „tematskih“ gospodarskih zona koje su relevantne za lokalno područje ✓ Donošenje programa poticanja poduzetništva	✓ Prilagodba gospodarstva na tržište EU ✓ Administrativne barijere pri ulaganju u poduzetništvo ✓ Gospodarska kriza
TURIZAM ✓ Prestrukturiranje i nadogradnja postojeće te daljnja izgradnja ugostiteljsko-turističke infrastrukture ✓ Razvoj novih oblika turizma: zdravstvenog, sportskog, cikloturizam, gastro, robinzonskog i agroturizma. ✓ Mogućnosti proširenja turističke ponude stvaranjem dodatnih sadržaja. ✓ Osmišljavanje sinergijske turističke ponude	TURIZAM ✓ Sunce i more više neće biti dostatni za privlačenje turista ✓ Zahtjevan i dugotrajan postupak za iskorištavanje sredstava iz EU i nacionalnih fondova
POLJOPRIVREDA ✓ Mogućnosti korištenja mjera za unaprjeđivanje rasta i razvoja poljoprivrede ✓ Razvoj maslinarstva ✓ Daljnji razvoj vinarstva ✓ Razvoj stočarstva (magarci, ovce i koze) ✓ Razvoj eko proizvodnje ✓ Razvoj ribarstva ✓ Održivi razvoj u skladu s okolišem, u funkciji produljenja sezone	POLJOPRIVREDA ✓ Opasnost od uzurpiranja poljoprivrednih površina uz obalu i naselja koje nisu u skladu s održivim razvojem i krajolikom ✓ Daljnje neadekvatno stanje katastra i zemljišnih knjiga ✓ Kontinuirani odlazak mlade radne snage ✓ Neupućenost poljoprivrednika u mogućnosti iskorištenja sredstava ✓ Zahtjevan i dugotrajan postupak za iskorištavanje sredstava iz EU i nacionalnih fondova

4. STRATEŠKI RAZVOJNI PROGRAM

Strateški razvojni program polazi od analize stanja koja je prezentirana u prethodnim dijelovima dokumenta. U ovom dijelu programa donose se vizija i misija općine, koje uz ciljeve EU čine podlogu za definiranje ciljeva, prioriteta i mjera strateškog programa. Ciljevi, prioriteti i mjere predstavljaju komponente čijim će se ostvarenjem postići željeno društveno-gospodarsko stanje. Isti će se ostvariti putem provedbe projekata, koji su definirani u odnosu na svaku pojedinu mjeru unutar svakog prioriteta i cilja.

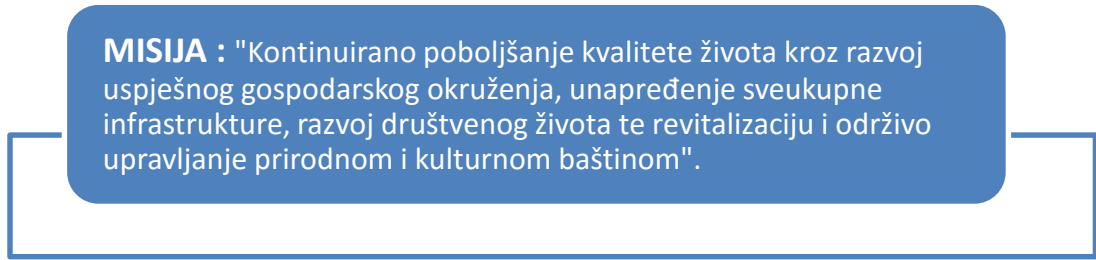
4.1. Vizija i misija

Vizija je poželjna slika budućnosti koja se može ostvariti uspješnom strategijom. Točnije, vizija strateškog razvojnog programa općine Trpanj definira željeno stanje nakon uspješnog provođenja strateških ciljeva, prioriteta i mjera koji će se ostvariti pomoću definiranih projekata.

VIZIJA: "Biti općina koja pruža optimalne uvjete života svojim stanovnicima u sferi društvenog i gospodarskog života."

Misija predstavlja način na koji ćemo ostvariti viziju. Ona ocrtava primarne ciljeve, potiče nas da razmišljamo o djelokrugu utjecaja općine te time postaje nacrt strategije tj. predstavlja osnovu za definiranje ciljeva i donošenje odluka.

MISIJA : "Kontinuirano poboljšanje kvalitete života kroz razvoj uspješnog gospodarskog okruženja, unapređenje sveukupne infrastrukture, razvoj društvenog života te revitalizaciju i održivo upravljanje prirodnom i kulturnom baštinom".

Misiju gotovo možemo nazvati internim dokumentom. Ona nam govori gdje općina trenutno stoji i koji joj je prvi korak u budućnosti.

4.2. Strateški ciljevi razvoja

Strateški ciljevi proizlaze iz definirane vizije i odgovaraju na pitanja „Što naša vizija sve uključuje?“, „Što trebamo postići da bismo ostvarili viziju?“

Iz tog razmatranja proizlazi nekoliko strateških područja na kojima Općina raditi: lokalno gospodarstvo, infrastruktura, društvene djelatnosti te kulturna i prirodna baština.

U svrhu ispunjenja vizije i misije potrebno je definirati strateške ciljeve. Općina se svojom Strategijom razvoja godine mora uklopiti u navedene ciljeve Europske unije.

Zbog ekonomske krize na globalnoj razini, Europska unija preispitala je svoje ciljeve te utvrdila nove prioritete razvoja s obzirom na promjenu općih okolnosti. Europska komisija pokrenula je strategiju Europa 2020 koja će omogućiti izlaz iz gospodarske krize i pripremiti gospodarstvo Europske unije za iduće desetljeće.

Strategija Europa 2020 iznosi viziju europske socijalne tržišne ekonomije tijekom idućeg desetljeća te počiva na tri međusobno povezana područja prioriteta koja se međusobno podupiru:

- ✓ pametan rast (čime se potiču znanje, inovacije, obrazovanje i digitalno društvo)
- ✓ održiv rast (čime će naša proizvodnja postati učinkovitija u iskorištavanju resursa, uz istovremeno povećanje konkurentnosti)
- ✓ uključiv rast (povećanjem sudjelovanja na tržištu rada, stjecanjem vještina te borbom protiv siromaštva)

Sukladno viziji i misiji te ciljevima EU postavljena su četiri strateška cilja Općine Trpanj do 2020. godine:

CILJ 1: Unapređenje infrastrukturnog sustava općine na načelima održivog razvoja

CILJ 2: Opći rast životnog standarda uz razvoj ljudskih potencijala i mjera socijalne politike

CILJ 3: Razvoj održivog i konkurentnog gospodarskog okruženja

CILJ 4: Revitalizacija i valorizacija prirodne i kulturne baštine

4.2.1. Prioriteti i mjere

Za svaki definirani strateški cilj određeni su prioriteti koji predstavljaju određene komponente pri ispunjenju ciljeva. Pojednostavljeno, prioriteti su specifični ciljevi na koje se glavni cilj dijeli, od kojih je svaki jednako važan bez obzira na redoslijed pisanja. Za svaki prioritet određene su mjere preko kojih će se prioriteti ostvariti.

Sukladno definiranim strateškim ciljevima Općine Trpanj do 2020. određeni su sljedeći prioriteti i mjere:

CILJ 1: Unapređenje infrastrukturnog sustava općine na načelima održivog razvoja	PRIORITET 1.1: Unapređenje prometne infrastrukture	MJERE: 1.1.1. Izgradnja, rekonstrukcija i održavanje prometne cestovne infrastrukture (lokalne ceste, nerazvrstane ceste, poljski putovi) 1.1.2. Izgradnja, rekonstrukcija i održavanje prometne pomorske infrastrukture (luke, iskrcajna mjesta itd.) 1.1.3. Razvoj i uređenje biciklističkih i pješačkih staza 1.1.4. Osmišljavanje, uređenje i označavanje tematskih putova, staza i plaža uz popratne sadržaje 1.1.5. Integracija i poboljšanje kvalitete kolnog, pješačkog i prometa u mirovanju te cestovne mreže kao i unaprjeđenje sustava za upravljanje i nadzor prometom
	PRIORITET 1.2: Izgradnja i unapređenje sustava vodoopskrbe, odvodnje te pročišćavanja otpadnih voda.	MJERE: 1.2.1. Izgradnja i unapređenje vodoopskrbne infrastrukture 1.2.2. Sanacija, rekonstrukcija i izgradnja infrastrukture za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda
	PRIORITET 1.3: Unapređenje elektroopskrbnog sustava te promicanje korištenja i povećanje udjela alternativnih izvora energije.	MJERE: 1.3.1. Unapređenje osnovne infrastrukture elektroopskrbe 1.3.2. Izgradnja infrastrukture za obnovljive izvore energije 1.3.3. Promoviranje i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije 1.3.4. Poticanje energetske učinkovite gradnje te uporabe energetske učinkovitih kućanskih aparata

		1.3.5. Poticati korištenje energetski učinkovitih oblika prijevoza
	PRIORITET 1.4: Sustavno i održivo upravljanje otpadom	MJERE: 1.4.1. Sanacija divljih deponija 1.4.2. Organizirano prikupljanje otpada 1.4.3. Porast iskorištavanja i prerade otpada 1.4.4. Poticanje aktivnosti čišćenja plaža i ostalih javnih površina 1.4.5. Provođenje edukativne kampanje u vrtićima, školama i prema građanima o primarnoj selekciji otpada i važnosti održivog upravljanja otpadom
	PRIORITET 1.5: Unapređenje IKT infrastrukture	MJERE: 1.5.1. Rekonstrukcija, nadogradnja elektroničke komunikacijske infrastrukture u skladu s potrebama i tehnološkim dostignućima. 1.5.2. Razvoj širokopojasnog Interneta u područjima bez dovoljno komercijalnog interesa
	PRIORITET 1.6: Izgradnja sustava za upravljanje elementarnim nepogodama i prirodnim katastrofama	MJERE: 1.6.1. Podizanje svijesti stanovništva i educiranje o upravljanju elementarnim nepogodama i prirodnim katastrofama 1.6.2. Rekonstrukcija i izgradnja infrastrukture za prevenciju i ublažavanje elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa

CILJ 2: Opći rast životnog standarda uz razvoj ljudskih potencijala i mjera socijalne politike.	PRIORITET 2.1: Izgradnja i unapređenje cjelokupne društvene infrastrukture	MJERE: 2.1.1 Izgradnja, dogradnja i renovacija objekata za obrazovanje, kulturu, sport i rekreaciju te ostale društvene aktivnosti 2.1.2. Opremanje objekata za odgoj i obrazovanje, kulturu, sport i rekreaciju 2.1.3. Izgradnja objekata za osobe u nepovoljnom položaju 2.1.4. Poticanje razvoja sportskih, kulturnih, rekreativnih i zabavnih programa 2.1.5. Integracija osoba u nepovoljnom položaju na tržište rada 2.1.6. Donošenje programa poticanja umjetničkog stvaralaštva 2.1.7. Donošenje programa koji će omogućiti korištenje kulturne baštine u funkciji razvoja lokalne zajednice
---	--	---

		2.1.8. Izgradnja i uređenje ostalih javnih površina (trgova, parkova i sl.) 2.1.9. Poboljšanje stanja javnog, linijskog prijevoza
	PRIORITET 2.2: Jačanje kapaciteta općine	MJERE: 2.2.1. Jačanje ljudskih potencijala Općine 2.2.2. Kontinuirano informiranje stanovnika Općine o provedbi i rezultatima rada Općine 2.2.3. Jačanje sudjelovanja i angažmana svih građana u pripremi i provedbi Strategije razvoja 2.2.4. Izrada relevantnih strateških dokumenata, studija i dokumentacije 2.2.5. Uređivanje imovinsko-pravnih odnosa nad nekretninama u posjedu /suvlasništvu Općine te podrška rješavanju imovinsko-pravnih odnosa na području cijele općine
	PRIORITET 2.3: Unapređenje poslovanja organizacija civilnog društva	MJERE: 2.3.1. Razvoj partnerstva između javnog, civilnog i gospodarskog sektora 2.3.2. Donošenje i provedba programa zaštite i društvene uključenosti marginaliziranih društvenih skupina 2.3.3. Omogućavanje i poticanje uključivanja OCD u izradu i provedbu razvojnih programa 2.3.4. Potpore djelovanju, osposobljavanju i transparentnosti rada lokalnih udruga
	PRIORITET 2.4: Usklađivanje razvoja ljudskih potencijala s potrebama gospodarstva te omogućavanje kvalitetnog cjeloživotnog obrazovanja i osposobljavanja	MJERE: 2.4.1. Provedba programa obrazovanja za bolju zapošljivost i uključenost 2.4.2. Poticanje razvoja cjeloživotnog obrazovanja i osposobljavanja 2.4.3. Zaustavljanje odljeva radno aktivnog stanovništva provođenjem mjera aktive politike zapošljavanja
	PRIORITET 2.5: Pronatalitetna politika i zadržavanje lokalnog stanovništva	MJERE: 2.5.1: Donošenje programa i aktivnosti pronatalitetne i migracijske politike 2.5.2: Aktivnosti zadržavanja lokalnog stanovništva

CILJ 3: Razvoj održivog i konkurentnog gospodarskog okruženja	PRIORITET 3.1: Razvoj poduzetničke infrastrukture	MJERE: 3.1.1. Izgradnja poslovne zone sa pripadajućim gospodarskim sadržajima 3.1.2. Potpora razvoju i djelovanju poduzetničkih centara i inkubatora. 3.1.3. Stavljanje u funkciju poduzetništva zemljišta i objekata u državnom vlasništvu
	PRIORITET 3.2: Razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja	MJERE: 3.2.1. Sustavna edukacija i trening poduzetnika. 3.2.2. Provođenje edukacija o mogućnostima financiranja iz eksternih izvora (nacionalni i EU fondovi) 3.2.3. Poticanje primjene znanja, inovacija i novih tehnologija u gospodarstvu
	PRIORITET 3.3: Razvoj selektivnih oblika turizma i unapređenje kvalitete i konkurentnosti turističke ponude	MJERE: 3.3.1. Cjelokupno formiranje turističke zone. 3.3.2. Postavljanje dodatne turističke signalizacije 3.3.3. Izgradnja/nadogradnja, prestrukturiranje te unaprjeđenje osnovne turističke infrastrukture. 3.3.4. Unapređenje i diversifikacija turističke ponude popratnim turističkim i ugostiteljskim sadržajima i događajima. 3.3.5. Poticanje aktivnosti s ciljem jačanja turističke ponude izvan sezone 3.3.6. Usvajanje plana razvoja turizma temeljenog na konceptu održivog razvoja 3.3.7. Stvaranje i promoviranje turističkog identiteta 3.3.8. Ulaganje u razvoj i unapređenje agro, nautičkog, gastro, ciklo, sportskog, zdravstvenog, avanturističkog, kulturnog i drugih selektivnih oblika turizma 3.3.9. Poticanje stvaranja i plasmana izvornih suvenira i ostalih tradicionalnih proizvoda
	PRIORITET 3.4: Razvoj poljoprivrednih djelatnosti, ribarstva i marikulture na načelima održivog razvoja	MJERE: 3.4.1. Unapređenje uvjeta za poljoprivrednu proizvodnju 3.4.2. Poticanje i uvođenje profitabilnijih načina proizvodnje i podizanje produktivnosti u poljoprivredi, ribarstvu i marikulturi 3.4.3. Razvoj i promocija ekološki i okolišno održive poljoprivrede (stočarstvo, voćarstvo, povrtlarstvo, ljekovito bilje, proizvodnja i prerada hrane i pića) 3.4.4. Edukacija skupina ruralnog područja o poljoprivredi te mogućnostima financiranja iz EU i nacionalnih fondova

		3.4.5. Potpora certificiranju, zaštiti i standardizaciji autohtonih poljoprivrednih proizvoda 3.4.6. Poticanje proizvodnje, prerade, trženja i promocije poljoprivrednih i ribljih proizvoda 3.4.7. Omogućavanje i poticanje zajedničkog nastupa poljoprivrednika na tržištu te njihovo zajedničko povezivanje s akterima u turizmu radi stvaranja jedinstvene turističke ponude
	PRIORITET 3.5: Povećanje konkurentnosti poduzetništva i obrtništva	MJERE: 3.5.1. Razvoj poduzetništva i obrtništva, s naglaskom na malo i srednje poduzetništvo 3.5.2. Razvoj start-up-ova 3.5.3. Razvoj inovativnog poduzetništva i obrtništva

CILJ 4: Revitalizacija i valorizacija prirodne i kulturne baštine	PRIORITET 4.1: Očuvanje, promocija i kontinuirano unapređivanje stanja okoliša te valorizacija prirodnih vrednota.	MJERE: 4.1.1. Obnova, uređenje i zaštita prirodne baštine te bolje upravljanje zaštićenim područjima 4.1.2. Provedba mjera za zaštitu, povećanje kvalitete i unaprjeđenje sustava praćenja kakvoće okoliša (mora, vode, tlo, zrak) 4.1.3. Jačanje promocije prirodne baštine 4.1.4. Očuvanje i održivo korištenje prirodne baštine i biološke raznolikosti 4.1.5. Podizanje svijesti stanovništva o potrebi održivog korištenja prirodne baštine putem organiziranih edukacija
	PRIORITET 4.2.: Zaštita, promocija te valorizacija materijalnih i nematerijalnih kulturnih dobara	MJERE: 4.2.1. Izgradnja i uređenje infrastrukture u kulturi, kulturnih programa i poboljšanje koordinacije između kulturnih institucija 4.2.2. Jačanje promocije kulturno povijesne baštine općine 4.2.3. Očuvanje i vrednovanje tradicijskih zanata, običaja 4.2.4. Jačanje svijesti stanovništva o potrebi održivog korištenja kulturne baštine putem organiziranih edukacija

4.3. Akcijski plan i popis projekata

CILJ 1: Unapređenje infrastrukturnog sustava općine na načelima održivog razvoja												
PRIORITET 1.1: Unapređenje prometne infrastrukture												
MJERA 1.1.1: Izgradnja, rekonstrukcija i održavanje prometne cestovne infrastrukture (lokalne ceste, nerazvrstane ceste, poljski putovi)												
	Lokacija	Nositelj projekta	H/S	Vremenski period						Imovinsko-pravni odnosi	Status/projektna dokumentacija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 1.1.1.1: Izrada Registra nerazvrstanih cesta	/	Općina	S							Neriješeni	Nema	10.000
PROJEKT 1.1.1.2: Geodetske podloge za projekte nerazvrstanih cesta	/	Općina	S							Neriješeni	Nema	130.000
PROJEKT 1.1.1.3: Rekonstrukcija i održavanje nerazvrstanih cesta	/	Općina	H							Neriješeni	Nema	650.000
PROJEKT 1.1.1.4: Građenje novih nerazvrstanih cesta	/	Općina	H							Neriješeni	Nema	350.000
PROJEKT 1.1.1.5: Rekonstrukcija lokalne ceste	Duba Pelješka	ŽUC-DU	H							Riješeni	Ima	10.000.000

MJERA 1.1.2: Izgradnja, rekonstrukcija i održavanje prometne pomorske infrastrukture

	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H/S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentacij a	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 1.1.2.1: <i>Povećanje ukrcajnog prostora za trajekt u Trpnju</i>	Riva	Lučka uprava DNŽ								Pomorsko dobro RH	U izradi	10.000.000
PROJEKT 1.1.2.2: <i>Luka nautičkog turizma</i>	Riva	Privatni koncesionar								Pomorsko dobro RH	U izradi	/

MJERA 1.1.3: Razvoj i uređenje biciklističkih i pješačkih staza

	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H/S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentacij a	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 1.1.3.1: <i>Komunalno uređenje i opremanje šetnice uz more</i>	Trpanj	Općina	H							Neriješeni	Nema	1.000.000
PROJEKT 1.1.3.2: <i>Obnova postojeće te izgradnja biciklističkih staza</i>	Općina Trpanj	Općina	H							Neriješeni	Nema	70.000

MJERA 1.1.4: Osmišljavanje i označavanje tematskih putova i staza

	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H/S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentac ija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 1.1.4.1: <i>Uređenje tematske staze- Napoleonov put</i>	Orebić, Trpanj, Janjina, Ston	sve Općine na Pelješcu	H							Riješeno	U izradi	1.000.000
PROJEKT 1.1.4.2. <i>Uređenje tematskog puta maslinova ulja</i>	Gornja Vrućica/ cijela općina	Općina	H							Riješeno	Nema	500.000
PROJEKT 1.1.4.3: <i>Uređenje i opremanje tematskog puta ljekovitog bilja</i>	Donja Vrućica/ cijela općina	Općina	H							Riješeno	Nema	500.000
PROJEKT 1.1.4.4: <i>Uređenje i opremanje tematske staze do Križa s vidikovcem Miloševica</i>	Trpanj- Gornja Vrućica	Općina	H							Riješeno	Nema	500.000

MJERA 1.1.5: Integracija i poboljšanje kvalitete kolnog,pješačkog i prometa u mirovanju te cestovne mreže kao i unapređenje sustava za upravljanje i nadzor prometom.

	Lokacija/ze mljišna čestica	Nositelj projekta	H/S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentac ija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 1.1.6.1: <i>Izgradnja parkinga</i>	Trpanj/ Divna	Općina	H							Djelomično	Nema	50.000

PRIORITET 1.2: Izgradnja i unapređenje sustava vodoopskrbe, odvodnje te pročišćavanja otpadnih voda.

MJERA 1.2.1: Izgradnja i unapređenje vodoopskrbne infrastrukture**MJERA 1.2.2: Sanacija, rekonstrukcija i izgradnja infrastrukture za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda**

	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H/S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektne dokumenta- cija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 1.2.1.1: <i>Vodoopskrba i cjevovod</i>	Gornja Vručica-Donja Vručica-Divna- Duba Pelješka	Izvor Orah/NP KLM	H							Neriješeni	U izradi	25.000.000
PROJEKT 1.2.1.2: <i>Desalinizatori- rješavanje vodoopskrbe, odvodnje te vodospreme</i>	Divna-Duba Pelješka	JPP	H							/	U izradi	2.000.000
PROJEKT 1.2.1.3: <i>Vodovod i odvodnja</i>	Trpanj	Hrvatske vode	H							Neriješeni	U izradi	13.000.000
PROJEKT 1.2.1.4: <i>Istraživanje bušotina za vodu</i>	udaljena naselja	Općina	H							Neriješeni	Nema	250.000

PRIORITET 1.3: Unapređenje elektroopskrbnog sustava te promicanje korištenja i povećanje udjela alternativnih izvora energije.

MJERA 1.3.1: Unapređenje osnovne infrastrukture elektroopskrbe

	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H/S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentac ija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 1.3.1.1: <i>Rekonstrukcija i postavljanje javne rasvjete</i>	Trpanj	Komunalno Trpanj	H							/	Nema	150.000

MJERA 1.3.2: Izgradnja infrastrukture za obnovljive izvore energije

MJERA 1.3.3: Promoviranje i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije

MJERA 1.3.4: Poticanje energetske učinkovite gradnje te uporabe energetske učinkovitih kućanskih aparata

MJERA 1.3.5: Poticati korištenje energetske učinkovitih oblika prijevoza

PRIORITET 1.4: Sustavno i održivo upravljanje otpadom

MJERA 1.4.1: Sanacija divljih deponija

	Lokacija/ze mljišna čestica	Nositelj projekta	H/S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentac ija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 1.4.1.1: <i>Sanacija deponija Vиноšte</i>	naselje Trpanj	Komunalno Trpanj	H							U procesu	U izradi	2.500.000
PROJEKT 1.4.1.2: <i>Sanacija divljih odlagališta</i>	cijela općina	Komunalno Trpanj	H							/	/	50.000

MJERA 1.4.2: Organizirano prikupljanje otpada												
	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H/S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentac ija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 1.4.2.1: <i>Izgradnja reciklažnog dvorišta</i>	Podvlastica/ Općina Orebić	Općine Trpanj, Janjina i Orebić	H							Riješeni	U izradi	1.500.000
MJERA 1.4.3: Porast iskorištavanja i prerade otpada												
MJERA 1.4.4: Poticanje aktivnosti čišćenja plaža i ostalih javnih površina												
MJERA 1.4.5: Provođenje edukativne kampanje u vrtićima, školama i prema građanima o primarnoj selekciji otpada i važnosti održivog upravljanja otpadom.												
PRIORITET 1.5: Unapređenje IKT infrastrukture												
MJERA 1.5.1: Rekonstrukcija, nadogradnja elektroničke komunikacijske infrastrukture u skladu s potrebama i tehnološkim dostignućima.												
	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H /S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentac ija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 1.5.1.1: <i>Poboljšanje Internet i komunikacijskih veza</i>	Gornja i Donja Vručica	Grad Korčula	H							Neriješeni	U izradi	/
MJERA 1.5.2: Razvoj širokopojasnog Interneta u područjima bez dovoljno komercijalnog interesa												
PRIORITET 1.6: Izgradnja sustava za upravljanje elementarnim nepogodama i prirodnim katastrofama												
MJERA 1.6.1: Podizanje svijesti stanovništva i educiranje o upravljanju elementarnim nepogodama i prirodnim katastrofama												
MJERA 1.6.2: Rekonstrukcija i izgradnja infrastrukture za prevenciju i ublažavanje elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa												
CILJ 2: <i>Opći rast životnog standarda uz razvoj ljudskih potencijala i mjera socijalne politike</i>												
PRIORITET 2.1: Izgradnja i unapređenje cjelokupne društvene infrastrukture												

MJERA 2.1.1: Izgradnja, dogradnja i renovacija objekata za obrazovanje, kulturu, sport i rekreaciju te ostale društvene aktivnosti												
	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H /S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentacija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 2.1.1.1: <i>Izgradnja boćarskog doma i boćarskih terena</i>	Gornja Vručica	Općina	H							Riješeno	Nema	1.000.000
PROJEKT 2.1.1.2: <i>Uređenje sportskih sadržaja-SC Zabrižak uz sadržaje za osobe s posebnim potrebama</i>	Trpanj	Općina	H							Neriješeni	Nema	70.000
PROJEKT 2.1.1.3: <i>Izgradnja društvenog doma sa ribarskim muzejom</i>	Duba Pelješka	Općina	H							Riješeni	Nema	400.000
PROJEKT 2.1.1.4: <i>Rekonstrukcija objekta multifunkcionalne javne namjene</i>	Središte Trpnja	Općina	H							Riješeno	Nepotpuna	4.000.000
PROJEKT 2.1.1.5: <i>Rekonstrukcija i opremanje dječjeg vrtića</i>	Trpanj	Dječji vrtić Orebić/Op ćina Trpanj	H							Rješeni (vlasništvo Općine Trpanj)	U izradi	500.000
PROJEKT 2.1.1.6: <i>Rekonstrukcija zgrade i opremanje DVD-a</i>	Trpanj	DVD	H							Neriješeno	Nepotpuna	1.000.000

MJERA 2.1.2: Opremanje objekata za odgoj i obrazovanje, kulturu, zdravstvo, sport i rekreaciju												
	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H /S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentac ija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020.			
PROJEKT 2.1.2.1: <i>Uređenje i opremanje prakova i dječjih igrališta</i>	Cijela općina	Općina	H							Nema	Nema	200.000
PROJEKT 2.1.2.2: <i>Opremanje škole uz energetsku učinkovitost</i>	Trpanj	DNŽ	H							Riješeni	Nepotpuna	300.000
PROJEKT 2.1.2.3: <i>Opremanje zavičajnog muzeja</i>	Trpanj- centar	Općina	H							Riješeni	Nema	200.000
PROJEKT 2.1.4: <i>Ambulanta Trpanj- energetska obnova fasade</i>	Trpanj	Dom zdravlja Korčula	H							Riješeni	Nepotpuna	650.000
MJERA 2.1.3: Izgradnja objekata za osobe u nepovoljnom položaju												
MJERA 2.1.4: Poticanje razvoja sportskih, kulturnih, rekreativnih i zabavnih programa												
MJERA 2.1.5: Integracija osoba u nepovoljnom položaju na tržište rada												
MJERA 2.1.6: Donošenje programa poticanja umjetničkog stvaralaštva												
MJERA 2.1.7: Donošenje programa koji će omogućiti korištenje kulturne baštine u funkciji razvoja lokalne zajednice												

MJERA 2.1.8: Izgradnja i uređenje ostalih javnih površina (trgova, parkova i sl.)												
	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H/ S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentac ija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 2.1.8.1: <i>Ulaganje u javne površine i šetnice (trg, pothodnik, nadvožnjak, javne stube i prolaz)</i>	Cijela općina	Općina	H							Većinom riješeno	Nepotpuna	250.000
PROJEKT 2.1.8.2: <i>Uređenje rive kao okupljališta, trga i priobalnog pojasa</i>	Riva	Općina	H							Riješeni	Nema	9.000.000
PROJEKT 2.1.8.3: <i>Proširenje grobља</i>	Cijela općina	Općina	H							Riješeni	U pripremi	500.000
MJERA 2.1.9: Pобољшanje stanja javnog, linijskog prijevoza												
PRIORITET 2.2: Jačanje kapaciteta općine												
MJERA 2.2.1: Jačanje ljudskih potencijala Općine												
	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H/ S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentac ija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 2.2.1: <i>Stvaranje tima za pripremu i provedbu projekata</i>		Općina	S							/	/	/

MJERA 2.2.2: Kontinuirano informiranje stanovnika Općine o provedbi i rezultatima rada Općine												
	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H/ S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentac ija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 2.2.2.1: <i>Unapređenje komunikacije s građanima i promocijske aktivnosti</i>		Općina	S							/	/	/
MJERA 2.2.3: Jačanje sudjelovanja i angažmana svih građana u pripremi i provedbi Strategije razvoja												
MJERA 2.2.4: Izrada relevantnih strateških dokumenata, studija i dokumentacije												
	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H/ S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentac ija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 2.2.4.1: <i>Strategija razvoja turizma</i>		Općina	S							/	/	70.000
PROJEKT 2.2.4.2: <i>Strategija razvoja poljoprivrede i ribarstva Općine Trpanj</i>		Općina	S							/	/	70.000
MJERA 2.2.5: Uređivanje imovinsko-pravnih odnosa nad nekretninama u posjedu /suvlasništvu Općine te podrška rješavanju imovinsko-pravnih odnosa na području cijele općine.												
PRIORITET 2.3: Unapređenje poslovanja organizacija civilnog društva												
MJERA 2.3.1. Razvoj partnerstva između javnog, civilnog i gospodarskog sektora												
MJERA 2.3.2: Donošenje i provedba programa zaštite i društvene uključenosti marginaliziranih društvenih skupina												
MJERA 2.3.3: Omogućavanje i poticanje uključivanja OCD-a izradu i provedbu razvojnih programa												
MJERA 2.3.4: Potpore djelovanju, osposobljavanju i transparentnosti rada lokalnih udruga												
PRIORITET 2.4: Usklađivanje razvoja ljudskih potencijala s potrebama gospodarstva te omogućavanje kvalitetnog cjeloživotnog obrazovanja i osposobljavanja												

MJERA 2.4.1: Provedba programa obrazovanja za bolju zapošljivost i uključenost												
MJERA 2.4.2: Poticanje razvoja cjeloživotnog obrazovanja i osposobljavanja												
MJERA 2.4.3: Zaustavljanje odljeva radno aktivnog stanovništva provođenjem mjera aktivne politike zapošljavanja												
PRIORITET 2.5: <i>Pronatalitetna politika i zadržavanje lokalnog stanovništva</i>												
MJERA 2.5.1: Donošenje programa i aktivnosti pronatalitetne i migracijske politike												
MJERA 2.5.2: Aktivnosti zadržavanja lokalnog stanovništva												
CILJ 3: Razvoj održivog i konkurentnog gospodarskog okruženja												
PRIORITET 3.1: <i>Razvoj poslovnih zona</i>												
MJERA 3.1.1: Izgradnja poslovne zone sa pripadajućim gospodarskim sadržajima												
	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H/ S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentac ija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 3.1.1.1: <i>Izrada koncepta-studije za definiranje namjene poslovnih zona</i>		Općina	S									50.000
PROJEKT 3.1.1.2: <i>Projektna dokumentacija za poslovne i turističke zone</i>		Općina	S									250.000
PROJEKT 3.1.1.3: <i>Izgradnja i opremanje poduzetničke zone</i>	Trpanj	Općina	H							Neriješeni	Nema	2.000.000
MJERA 3.1.2: Potpora razvoju i djelovanju poduzetničkih centara i inkubatora												
MJERA 3.1.3: Stavljanje u funkciju poduzetništva zemljišta i objekata u državnom vlasništvu												
PRIORITET 3.2: <i>Razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja</i>												
MJERA 3.2.1: Sustavna edukacija i trening poduzetnika												
MJERA 3.2.2: Provođenje edukacija o mogućnostima financiranja iz eksternih izvora (nacionalni i EU fondovi)												

MJERA 3.2.3: Poticanje primjene znanja, inovacija i novih tehnologija u gospodarstvu												
PRIORITET 3.3: <i>Razvoj selektivnih oblika trizma i unapređenje kvalitete i konkurentnosti turističke ponude</i>												
MJERA 3.3.1: Sustavna edukacija i trening poduzetnika												
MJERA 3.3.2: Postavljanje dodatne turističke signalizacije												
MJERA 3.3.3: Izgradnja /nadogradnja, prestrukturiranje te unapređenje osnovne turističke infrastrukture												
	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H/ S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentac ija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 3.3.3.1: <i>Prenamjena učeničkog doma u hostel</i>	Trpanj	Privatni koncesion ar	H							Djelomično	Nema	5.000.000
MJERA 3.3.4: Unapređenje i diversifikacija turističke ponude popratnim turističkim i ugostiteljskim sadržajima i događajima.												
MJERA 3.3.5: Poticanje aktivnosti s ciljem jačanja turističke ponude izvan sezone												
MJERA 3.3.6: Usvajanje plana razvoja turizma temeljenog na konceptu održivog razvoja												
MJERA 3.3.7: Stvaranje i promoviranje turističkog identiteta												
MJERA 3.3.8: Ulaganje u razvoj i unapređenje agro,nautičkog, gastro, ciklo, sportskog, zdravstvenog,avanturističkog, kulturnog i drugih selektivnih oblika turizma												
	Lokacija/ zemljišna čestica	Nositelj projekta	H/ S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentac ija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 3.3.8.1: <i>Kuća maslinovog ulja s edukativnim centrom i hostelom</i>	Gornja Vrućica	Općina	H							Riješeni	U procesu	1.800.000
MJERA 3.3.9: Poticanje stvaranja i plasmana izvornih suvenira i ostalih tradicionalnih proizvoda												
PRIORITET 3.4: <i>Razvoj poljoprivrednih djelatnosti,ribarstva i marikulture na načelima održivog razvoja</i>												
MJERA 3.4.1: Unapređenje uvjeta za poljoprivrednu proizvodnju												

MJERA 3.4.2: Poticanje i uvođenje profitabilnijih načina proizvodnje i podizanje produktivnosti u poljoprivredi, ribarstvu i marikulturi												
MJERA 3.4.3: Razvoj i promocija ekološki i okolišno održive poljoprivrede (stočarstvo, voćarstvo, povrtlarstvo, ljekovito bilje, proizvodnja i prerada hrane i pića).												
MJERA 3.4.4: Edukacija skupina ruralnog područja o poljoprivredi te mogućnostima financiranja iz EU i nacionalnih fondova												
MJERA 3.4.5: Potpora certificiranju, zaštiti i standardizaciji autohtonih poljoprivrednih proizvoda												
MJERA 3.4.6: Poticanje proizvodnje, prerade, trženja i promocije poljoprivrednih i ribljih proizvoda												
MJERA 3.4.7: Omogućavanje i poticanje zajedničkog nastupa poljoprivrednika na tržište te njihovo zajedničko povezivanje s akterima u turizmu radi stvaranja jedinstvene turističke ponude												
PRIORITET 3.5: <i>Povećanje konkurentnosti poduzetništva i obrtništva</i>												
MJERA 3.5.1: Razvoj poduzetništva i obrtništva, s naglaskom na malo i srednje poduzetništvo												
MJERA 3.5.2: Razvoj start-up-ova												
MJERA 3.5.3: Razvoj inovativnog poduzetništva i obrtništva												
CILJ 4: Revitalizacija i valorizacija prirodne i kulturne baštine												
PRIORITET 4.1: <i>Očuvanje, promocija i kontinuirano unapređivanje stanja okoliša te valorizacija prirodnih vrednota.</i>												
MJERA 4.1.1: Obnova, uređenje i zaštita prirodne baštine te bolje upravljanje zaštićenim područjima												
	Lokacija/ze mljišna čestica	Nositelj projekta	H /S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentacija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 4.1.1.1: <i>Valorizacija uvale Blaca/izgradnja lječilišta i praćete infrastrukture</i>	Trpanj	JPP								Pomorsko dobro RH, objekt u privatnom vlasništvu	Nema	21.000.00 0
PROJEKT 4.1.1.2: <i>Tematizacija, valorizacija i zaštita prirodnih uvala i plaža</i>	Divna, Duba, Jezero, Luka	Općina								Pomorsko dobro RH	Nema	2.000.000
MJERA 4.1.2: Provedba mjera za zaštitu, povećanje kvalitete i unapređenje sustava praćenja kakvoće okoliša (more, vode, tla, zrak)												
MJERA 4.1.3: Jačanje promocije prirodne baštine												

MJERA 4.1.4: Očuvanje i održivo korištenje prirodne baštine i biološke raznolikosti												
MJERA 4.1.5: Podizanje svijesti stanovništva o potrebi održivog korištenja prirodne baštine putem organiziranih edukacija												
PRIORITET 4.2: <i>Zaštita, promocija te valorizacija materijalnih i nematerijalnih kulturnih dobara</i>												
MJERA 4.2.1: Izgradnja i uređenje infrastrukture u kulturi, kulturnih programa i poboljšanje koordinacije između kulturnih institucija												
	Lokacija/z emljišna čestica	Nositelj projekta	H /S	Vremenski period						Imovinsko- pravni odnosi	Status/ projektna dokumentac ija	Predviđeni iznos
				2015	2016	2017	2018	2019	2020			
PROJEKT 4.2.1.1: <i>Rekonstrukcija i valorizacija kasnoantičke utvrde Gradina-uz dodatak priče o Andriji Kačiću Miošiću</i>	Trpanj	Općina	H							Neriješeni	Nema	10.000.000
PROJEKT 4.2.1.2: <i>Tematski park-Ilirske grobnice</i>	Gornja Vručica	Općina	H							Neriješeni	Nema	100.000
MJERA 4.2.3: Jačanje promocije kulturno povijesne baštine općine												
MJERA 4.2.4: Očuvanje i vrednovanje tradicijskih zanata, običaja												
MJERA 4.2.5: Jačanje svijesti stanovništva o potrebi održivog korištenja kulturne baštine putem organiziranih edukacija.												

POPIS TABLICA

Tablica br. 1: Ostvareni prihodi i primici Proračuna Općine Trpanj za razdoblje od 2010.-2014.	7
Tablica br. 2: Ostvareni rashodi i izdaci Proračuna Općine Trpanj za razdoblje od 2010.-2014.	9
Tablica br. 3: Rezultati Općine.....	11
Tablica br. 4: Proračunski prihodi po stanovniku i usporedba s prosjecima na razini Županije i regije.....	12
Tablica br. 5: Udjeli Općine Trpanj u organizacijama	13
Tablica br. 6: Mjesni odbori na području općine Trpanj	13
Tablica br. 7: Naseljenost u Dubrovačko-neretvanskoj županiji	14
Tablica br. 8: Naseljenost u općini Trpanj	14
Tablica br. 9: Stanovništvo prema naseljima i spolu, popis 2011.....	15
Tablica br. 10: Broj stanovnika u DNŽ i općini Trpanj u razdoblju od 1981-2011.	15
Tablica br. 11: Stanovništvo prema starosti i spolu, popis 2011.....	16
Tablica br. 12: Stanovništvo prema migracijskim obilježjima i spolu, popis 2011.	17
Tablica br. 13: Stanovništvo prema narodnosti, popis 2011.....	18
Tablica br. 14: Vjerska struktura stanovnika općine Trpanj, popis 2011.	18
Tablica br. 15: Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi i spolu, popis 2011.	19
Tablica br. 16: Broj kućanstava i broj članova kućanstva, popis 2011.	19
Tablica br. 17: Radno sposobno stanovništvo općine Trpanj i Dubrovačko-neretvanske županije, popis 2011.	20
Tablica br. 18: Struktura zaposlenih općine Trpanj, popis 2011.	20
Tablica br. 19: Nezaposlenost na razini općine Trpanj i na razini Dubrovačko-neretvanske županije	23
Tablica br. 20: Top 5 poduzeća registriranih na području općine Trpanj prema broju zaposlenih.....	24
Tablica br. 21: Top 5 poduzeća registriranih na području općine Trpanj prema ostvarenoj dobiti u 2014.....	24
Tablica br. 22: Popis aktivnih udruga na području općine Trpanj	25
Tablica br. 23: Dolasci i noćenja na području općine Trpanj u razdoblju od 2007.-2014. godine	26
Tablica br. 24: Popis smještajnih jedinica i smještajnih kapaciteta na području općine Trpanj	27
Tablica br. 25: Vrste uporabe zemljišta u Općini prema podacima ARKOD sustava, na dan 02.10.2015.	28

Tablica br. 26: Prijavljena proizvodnja grožđa i vina za 2014. godinu.....	32
Tablica br. 27: Broj djelatnika Osnovne škole „Vjekoslav Kaleb“	38

POPIS SLIKA

Slika 1: Avionski snimak općina Trpanj.....	5
Slika 2: Kartografski prikaz općine Trpanj	6
Slika 3: Znak za hrvatski eko proizvod	33
Slika 4: Dostupnost širokopojasnog pristupa	37
Slika 5: Osnovna škola Trpanj.....	38
Slika 6 : Kip Gospe „Zvijezde mora“	40
Slika 7: Crkva sv. Petra i Pavla	40
Slika 8 : Folklorna večer	41
Slika 9: Brodetijada.....	42

POPIS GRAFIKONA

Grafikon br. 1: Ukupni prihodi i primici općine Trpanj od 2010.-2014.	8
Grafikon br. 2: Ukupni rashodi i izdaci općine Trpanj od 2010.-2014.....	10
Grafikon br. 3: Proračunski prihodi po stanovniku i usporedba s prosjecima na razini Županije i regije	12
Grafikon br. 4: Kretanje broja stanovnika u općini Trpanj od 1981.-2011.....	16
Grafikon br. 5: Zaposleni prema zanimanju u općini Trpanj	21
Grafikon br. 6: Zaposleni prema zanimanju u općini Trpanj	22
Grafikon br. 7: Dolasci i noćenja turista u razdoblju od 2007.-2014.....	27
Grafikon br. 8: Trend kretanja broja goveda, koza i ovaca u vremenskom razdoblju od 2011-2015.	29